

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΣ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1949

ΑΡΙΘ. 13

Η Α. Μ. Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Σ Π Υ Ρ Ι Δ Ω Ν

Ἡ ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ Ἡ ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνῶδά τῷ ἀπὸ 21 Μαΐου ἐν. ἔτους Βασιλικῶ Διατάγματι, περὶ ὥραν 9 π. μ. τῆς 4 ἰσταμένου μηνὸς ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς πόλεως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης Ἰωακείμ συνήλθε πρὸς ἐκλογὴν νέου Ἀρχιεπισκόπου εἰς διαδοχὴν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Δαμασκηνοῦ.

Ἦδη τῇ προτεραιᾷ εἶχον γεῖναι ἐν τῷ ναῷ πᾶσαι αἱ διὰ τὴν ἐκλογὴν προετοιμασθεῖσαι: εἰς τὸν σολέαν ἐτοποθετήθη τράπεζα διὰ τὸν προεδρεύοντα τῆς Συνόδου Τοποτηρητὴν καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὸν νόμον ἐκατέρωθεν αὐτοῦ συμπαρεδρεύοντας αὐτῷ δύο ἀρχαιοτέρους Μητροπολίτας, τὸν Θεσσαλονίκης Γεννάδιον καὶ τὸν Ἰωαννίνων Σπυρίδωνα. Ἐκατέρωθεν τῆς τραπέζης ταύτης ἐτέθησαν δύο ἄλλαι μικραί, μία διὰ τὸν κατὰ νόμον παριστάμενον κατὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ κρίνοντα ἀνεκκλήτως πᾶσαν τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὑποβαλλομένην ἔνστασιν Ὑπουργῶν τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, καὶ ἡ δευτέρα διὰ τὸν ἐκ τῶν ἀρχιερέων νεώτερον κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης Σεβ. Μητροπολίτην Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἰάκωβον, ἐκτελοῦντα καθήκοντα Γραμματέως τῆς Ἱεραρχίας. Καὶ ἔμπροσθεν μὲν τῆς κεντρικῆς τραπέζης εἶχε τεθῆ ἐπὶ τρισκελλοῦ τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, διὰ δὲ τοὺς Σεβ. συνέδρους εἶχον τοποθετηθῆ ἐν τῷ σολέᾳ καθίσματα εἰς σχῆμα Π.

Ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ ἰσχύοντος ὑπ' ἀριθ. 671 τοῦ 1943 νόμου «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ὡς ἀκολουθῶς:

Περὶ ὥραν 9 π. μ. οἱ τε Σεβ. Ἱεράρχαι καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων κατέλαβον τὰς θέσεις των, μεθ' ὧν ὁ Σεβ. Τοποτηρητής, ἀφοῦ ἤδη διεπίστωσεν, ὅτι αἱ θύραι τοῦ ναοῦ ἦσαν κεκλεισμέναι καὶ ὅτι, πλὴν τῶν ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ, οὐδεὶς ἄλλος εὐρίσκετο ἐν αὐτῷ, μετὰ τὴν καθιερωμένην προσευχὴν ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδρίας. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἐξεφωνήθη ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος, εὐρέθησαν δὲ παρόντες 56 ἐκλέκτορες ἐπὶ συνόλου 63. Ἐἶτα τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ ὑπομνήσαντος τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ Νόμου ὡς πρὸς τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπικειμένης ἐκλογῆς, ἤρξατο ἡ ψηφοφορία, ἥτις διεξήχθη ἐν ὑποδειγματικῇ τάξει καὶ εὐπρεπεῖα. Ἐκαστος τῶν καλουμένων Ἀρχιερέων, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ νεωτέρου, ἀφοῦ ἠσπάζετο τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, ἐλάμβανε παρὰ τοῦ Γραμ-

ματέως χάρτην καὶ φάκελλον, ἀπεσύρετο εἰς τὸν πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ Σωτῆρος ἰδιαίτερον χώρον, ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ ψηφοδελτίου τὸ ὄνομα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προτιμωμένου Ἱεράρχου καὶ εἶτα παρέδιδε τὸν φάκελλον κεκλεισμένον εἰς χεῖρας τοῦ Σεβασμ. Τοποτηρητοῦ. Ὁ φάκελλο, σφραγισζόμενος ἐρρίπτετο εἰς τὴν ψηφοδόχον, ἐσφραγισμένην διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων δύο ταινιῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας, ἀποσφραγισθείσης τῆς ψηφοδόχου, ἤρχισεν ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένην τάξιν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ὑπῆρξεν ὡς ἑξῆς: Ἐπὶ συνόλου 56 ψηφισάντων ἔλαβον ψήφους 1) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Σπυρίδων 42. 2) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεννάδιος 9. 3) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας Μιχαὴλ 2. Εὐρέθησαν δύο λευκά ψηφοδέλτια καὶ ἓν ἄκυρον. Διαπιστωθείσης οὕτω τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας ὑπὲρ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰωαννίνων Σπυρίδωνος, ἐξελέγη οὗτος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ συνταχθέντος Πρακτικοῦ, ὑπέβαλον εἰς τὸν ἐκλεγέντα τὰς συγχαρητηρίους αὐτῶν εὐχὰς ὁ Σεβασμ. Τοποτηρητής, οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι καὶ ὁ κ. Ὑπουργός.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ἀνηγγέλθη διὰ χαρμοσύνων κωδωνοκροσιῶν, εὐθὺς δ' ἀμέσως, ἀνοιγείσων τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, εἰσῆλθον τὰ ἔξωθεν αὐτοῦ ἀναμένοντα καὶ ἀπὸ τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν κατακλύσαντα τὴν πρὸ αὐτοῦ πλατεῖαν πλήθη. Ἐπηκολούθησεν ἡ τέλεσις τοῦ Μεγάλου Μηνύματος, τοῦ ἐκλεγέντος νέου Ἀρχιεπισκόπου φέροντος ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον, μεθ' ὧν ἀναγνωσθέντος τοῦ ὑπομνήματος τῆς ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ τελεταρχὼν Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων ἀνέγνω ἐν βαθυτάτῃ συγκινήσει τὴν «Διαβεβαίωσιν», τῶν ἀρχιερέων ψαλλόντων τὴν φῆμην αὐτοῦ.

Ἐἶτα ὁ νέος Πρωθιεράρχης, κατευθυνθεὶς ἐν πομπῇ εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον ὑπὸ τὰς ζωηρὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους, ἐπανειλημμένως ἀνακράζοντος «ἄξιος», ἐδέχθη τὰς συγχαρητικὰς εὐχὰς τῆς τε Ἱεραρχίας καὶ τοῦ κατακλύσαντος τὸ μέγαρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἱεροῦ Κλήρου καὶ ἀμέτρου πλήθους πιστῶν.

Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου ἐγένετο τῇ 11 π. μ. τῆς 9 μεσοῦντος, ἡμέρας Πέμπτης, ἀφοῦ προηγήθη ἡ ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως διαβεβαίωσις αὐτοῦ.

Ἡ τελετὴ τῆς διαβεβαιώσεως διεξήχθη αὐθημερόν τῃ 10.30 π. μ. ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τῶν τελετῶν τῶν νέων Ἀνακτόρων πρὸ τοῦ ἐν αὐτῇ παρεκκλησίου. Καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγὴν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Μεγάλου Αὐτάρχου τμήμα τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἀξιωματικοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν τιμῶν ἐν τῷ προπυλαίῳ τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐκ 12 ἀνδρῶν ὑπὸ διοίκησιν ὑπαξιωματικοῦ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τιμῶν ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων πρὸ τῆς μεγάλης ἐσωτερικῆς κλίμακος.

Μετὰ τὴν διευθέτησιν τῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις τάξεως τρία βασιλικά αὐτοκίνητα, ἐκκινήσαντα ἐκ τοῦ μεγάρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ ὧραν 10 π. μ., ὠδήγησαν τὸν Σεβ. Τοποτηρητὴν καὶ τοὺς Σεβ. συνοδικοὺς ἀρχιερεῖς εἰς τὰ βασιλικά ἀνάκτορα, ὅπου μετ' ὀλίγον κατέφθασαν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος ὁ καὶ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας.

Εἶτα εἰς τῶν ὑπασπιστῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, παραλαβὸν διὰ βασιλικοῦ αὐτοκινήτου τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον περιβεβλημένον τὸν ἀρχιερατικὸν μανδύαν, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὰ βασιλικά ἀνάκτορα, πάντων δὲ τῶν κεκλημένων εἰσαχθέντων εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν καὶ κατάλαβόντων τὰς θέσεις των, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εἰσηλθεν εἰς αὐτὴν, προηγούμενου τοῦ Μεγάλου Αὐτάρχου, μεθ' ὃ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ ἀφικόμενον Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Ἐπίτιμος Τελετάρχης ὠδήγησεν εἰς τὴν Α' αἴθουσαν ὑποδοχῆς, ἐνθα ἀνέμενεν αὐτὸν ὁ Μέγας Αὐτάρχης, ἀφοῦ δ' οὗτος ἀνήγειλεν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, διετάχθη ὅπως ὠδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν πρὸ τῆς ὥρας πύλης τοῦ παρεκκλησίου καὶ ἔναντι τοῦ Βασιλέως.

Μετὰ τὴν κεκανονισμένην Ἀκολουθίαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἔδωκε τὴν διαβεβαίωσιν, ὑπογραφέντος δὲ τοῦ πρωτοκόλλου ὑπὸ τε τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπασπιστοῦ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν συνοδικῶν συνέδρων, δι' αὐτοκινήτων διηυθύνθησαν εἰς τὸν καθεδρικὸν ναόν, τμημάτων εὐζώνων τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς ἀποδιδόντων τὰς τιμὰς ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Καθ' ἅπασαν τὴν ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων διαδρομὴν μέχρι τῆς πλατείας τοῦ ναοῦ ἀπέδιδον τὰς τιμὰς στρατιωτικὰ παρατάξεις, ἀπὸ πρωτῆς ἐκατέρωθεν τῶν ὁδῶν τεταγμένα. Ἐν τῇ πρὸ τοῦ ναοῦ πλατεῖα ἦσαν παρατεταγμένα πρὸς ἀπόδοσιν τῶν τιμῶν τμήματα τῶν σχολῶν Εὐελπίδων, Ἰκάρων, Ναυτικῶν Δοκίμων καὶ Χωρο-

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐκλογή καὶ ἡ ἐνθρόνισις τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.—† *Μητροπολίτου Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναίου*, Τὸ Κράτος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ.—† *Μητροπολίτου Κορινθίας Μιχαήλ*, Περί τὸ Συνέδριον τοῦ Ἀμστελλοδάμου.—† *Ἐπισκόπου Ταλαντίου Βασιλείου*, Ὁ Ἐπίσκοπος Κέας καὶ Κύθνου Νικόδημος Ροῦσος (Ε' τέλος).—*Π. Ν. Τρεμπέλα*, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἡ τρίτη ἐπίδιωξις τῆς λειτουργικῆς κινήσεως.—*Παρατηρήσεων Στήλη*: Τὸ μέγιστον τῶν κατορθωμάτων.—«Ἡμέρα τῆς Μητέρας».—Ἰλαρίων Βασδέκας (†).—*Χρονικά*.

.....

φυλακῆς μετὰ τῆς μουσικῆς τῆς φρουρᾶς, ἐκεῖ δὲ παρλοταντο καὶ ἀντιπροσωπεῖται τῶν ἡπειρωτικῶν σωματείων μετὰ τῶν σημαίων καὶ τῶν λαβάρων των.

Ἐκ τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας διὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶχεν ἐκδοθῆ τὸ ἀκόλουθον πρόγραμμα:

Τὴν 9ην Ἰουλίου 1949 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὧραν 11ην π. μ. γενήσεται ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κυρίου Σπυρίδωνος. Ἐθέλοισι παραστῆ ἐν τῷ Ναῷ: Ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ βουλευταὶ, οἱ Ἐκπρόσωποι καὶ Ἐξαρχοὶ τῶν Πατριαρχείων καὶ Ἀρχηγοὶ ἑνῶν Δογμάτων, ὁ ἀρχιστράτηγος, οἱ διατελέσαντες Πρωθυπουργοί, οἱ Μεγαλόσταυροι τῶν Βασιλικῶν Ταγμάτων Σωτήρος, Γεωργίου Α' καὶ Φοίνικος, τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ὁ Ἀρειὸς Πάγος, τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, ὁ Πρύτανης, ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, οἱ Πρυτάνεις, αἱ Σύγκλητοι καὶ οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Μετσόβιου Πολυτεχνείου καὶ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διοικητὴς καὶ οἱ Ὑποδιοικηταὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διοικητὴς καὶ οἱ Ὑποδιοικηταὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, οἱ Πληρεξούσιοι καὶ οἱ Πρόεδροι Ὑπουργοί, οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς καὶ οἱ Γενικοὶ Διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων καὶ τῆς Βουλῆς, ὁ Ἀντιστράτηγος Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας, οἱ Ἀντιστράτηγοι, Ἀντιναύαρχοι καὶ Ἀντιπτεράρχοι, ὡς καὶ οἱ ἐν ἀποστρατεῖα Ἀντιστράτηγοι, Ἀντιναύαρχοι καὶ Ἀντιπτεράρχοι (ἐν στολῇ), οἱ ἀνώτεροι Ταξίμαχοι τῶν Β. Ταγμάτων Σωτήρος, Γεωργίου Α' καὶ Φοίνικος, ὁ Νομάρχης, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετών, ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς, οἱ Ὑποστράτηγοι, Ὑποναύαρχοι καὶ Ὑποπτεράρχοι, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος, ὡς καὶ οἱ ἐν ἀποστρατεῖα Ὑποστράτηγοι, Ὑποναύαρχοι καὶ Ὑποπτεράρχοι (ἐν στολῇ), αἱ Πολιτικαὶ Ἀρχαὶ μετὰ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν αὐτῶν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συλλό-

γου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἱατρικοῦ Συλλόγου Ἀττικῆς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐπιστημονικῶν, Ἐπαγγελματικῶν καὶ Ἐργατικῶν Ὄργανώσεων, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Ἐνώσεως Βορείων Ἑλλήνων, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐπιμελητηρίων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀθηνῶν, Ἀντιπρόσωποι τοῦ Τύπου, οἱ Δήμαρχοι καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τριμελεῖς Ἐπιτροπᾶι ἐκ τῶν Ἐφορειῶν τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Ἀντιπροσωπεία Ἀναπήρων Πολέμου, τριμελεῖς Ἀντιπροσωπείαι τῶν Σωματῶν Προσκόπων, Ὁδηγῶν καὶ Ἀλκίμων, οἱ Πρόεδροι τῶν ἀνεγνωρισμένων Λογοτεχνικῶν Σωματείων, τριμελεῖς Ἀντιπροσωπείαι τῶν Συλλόγων καὶ σωματείων καὶ τριμελεῖς Ἀντιπροσωπείαι τῶν Ὄργανώσεων Ἀλυτρώτων.

Οἱ κ. κ. Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐθνικῶν Κρατῶν, οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Συμμαχικῶν Στρατευμάτων καὶ Ἀποστολῶν θέλουσι κληθῆ, ὡς παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν. Ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλουσι προσέλθει εἰς τὸν Ναὸν τὴν 10.55', αἱ δὲ λοιπὰ Ἀρχαὶ μέχρι τῆς 10.50'.

Ὑψηλῆ ἐπιταγῆ ὁ Μέγας Αὐλάρχης κ. Δ. Λεβίδης παρέστη ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Βασιλέως.

Ἄμα τῆ εἰς τὸν ναὸν ἀφίξει, ἡγουμένω τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, περιβεβλημένος τὸν ἀρχιερατικὸν μανδύαν, εἰσελθὼν εἰς αὐτὸν καὶ εὐλογῶν τὰ παριστάμενα πλήθη, κατηρθύθη εἰς τὸ Ἱερόν Βῆμα, ἀφοῦ δ' ἠσπάσθη τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐξήλθε καὶ εὐλογήσας τὸ πλήρωμα ἀνήλθεν εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ «εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα», μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ Ἀκολουθία τῆς ἐνθρονίσεως, τελεταρχοῦντος τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ, περιστοιχουμένου ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν λοιπῶν Ἱεραρχῶν. Τὸ δεξιὸν τοῦ ναοῦ κλίτος κατεῖχεν ὁ ἱερός Κληρὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Μετὰ τὴν Ἀπόλυσιν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐβόων τῆς Ἱ. Συνόδου ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος τὴν πρὸς τὸ εὐσεβές πλήρωμα ἀκόλουθον συνοδικὴν ἐγκύκλιον:

Ἐδλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ οἱ κατὰ τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, χάρις εἴη ὑμῖν ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τὴν ἀπειρον αὐτοῦ φιλανθρωπίαν ἐνανθρωπήσας πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν, καθίδρυσε τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν πιστῶν μεταδόσεως τῆς σωτηρίας διὰ τῆς διδασκαλίας, τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τῆς καθοδηγήσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν Ποιμένων Αὐτῆς. Τούτους δὲ καὶ συνεχιστὰς ὥρισε τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ αὐτοῦ ἔργου. «Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατὴρ κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς», «ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με», «ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστειλαντά με». (Ἰωάν.

κ. 21, Λουκ. ι'. 16, Ματ. ι'. 40, Ἰω. ιγ'. 20).

Ὡς ἡ Ἐκκλησία ἰδρῦθη αἰώνιος, οὕτω καὶ τὸ ἔργον, ὅπερ οἱ Ἀπόστολοι ἀνέλαβον, ἐπῆρξεν αἰώνιον (Ματθ. κη'. 26), μεταδιδόμενον διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Ἱερωσύνης εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν. Οὐδὲ δύναται νὰ νοηθῆ ἡ Ἐκκλησία ἄνευ αὐτῶν, «χωρὶς τούτων Ἐκκλησία οὐ καλεῖται», ἔγραφεν ὁ Ἀποστολικὸς Πατὴρ Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος. Οὕτε σφύζεται ὁ πιστὸς ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας μένον, ἀλλ' οὕτε καὶ ὠφελεῖται μένων ἐν αὐτῇ ἄνευ τῶν οἰκονόμων τῶν Θεῶν Μυστηρίων, τῶν Ποιμένων Αὐτῆς καὶ Διδασκάλων. Τούτων δὲ προεξάρχει ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ἐγκειρισμένος τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα. Πρόδηλος ἄρα καθίσταται ἡ ὑπεριάτη σημασία τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ ἀναγκαιότης αὐτοῦ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ μερίμνῃ καὶ στοργῇ Αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου τῆς Θεοσώστου Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, συνελθοῦσα ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τῇ 4ῃ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἔ. ἔ., ψήφοις κανονικαῖς ἐξελέξατο καὶ κατέστησεν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος τὸν Σεβασμώτατον Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κύριον Σπυρίδωνα, Ἀρχιερέα δεδοκιμασμένον καὶ ζηλωτὴν, δόκιμον κήρυκα τοῦ Θεοῦ λόγου καὶ ἱκανὴν πεῖραν κεκτημένον πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ μεγάλου καὶ ὑψηλοῦ ἔργου τῆς ἀρχιερατικῆς διακονίας, τελεσθέντος αὐθημερὸν τοῦ Μεγάλου Μηνύματος.

Οὕτως οὖν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Σπυρίδων ἀνεδείχθη τῇ Χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος γνήσιος, κανονικὸς καὶ νόμιμος Ποιμέναρχης καὶ Προστάτης πνευματικῆς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἔχων τὸ δικαίωμα τοῦ εὐλογεῖν καὶ ἀγιάζειν ἀρχιερατικῶς πάντας τοὺς χριστιανοὺς καὶ πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ ἐπιτελεῖν μετὰ καὶ τῆς τοῦ ἱεροῦ λυθροῦ ἐγκαθιδρύσεως, κρίνειν τε καὶ ἀνακρίνειν πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ὑπόθεσιν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τοὺς νόμους.

Ταῦτα ἀγγέλλουσα ἅπασιν ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προτρέπεται καὶ ἐντέλλεται, ἵνα, ὑποδεξάμενοι τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Σπυρίδωνα ὡς κανονικὸν καὶ νόμιμον ὑμῶν Ἀρχιερέα, πεῖθησθε καὶ ὑπέκλιθε αὐτῷ προθύμως κατὰ τὸ παραγγέλημα τῆς Ἁγίας Γραφῆς «πέθησθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέκλιθε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες» (Ἐβρ. ιγ' 17), μνημονεύετε δὲ καὶ οἱ κληρικοὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ δέησει κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, ἀπονέμειτε δ' αὐτῷ πάντες, ὡς Πνευματικῶν ὑμῶν Πατρί, πᾶσαν τιμὴν.

Ἡ δὲ χάρις τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου Σωτήρος ἡμῶν καὶ τὸ ἀπειρον Αὐτοῦ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ Προεδρεύων.

† Ὁ Διδυμοτεῖχου ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σερρών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
 † Ὁ Ἐλασσώνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
 † Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
 † Ὁ Μαντινέας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
 † Ὁ Ἀττικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ
 † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ
 † Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
 † Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Χατζόπουλος

Μετ' αὐτὴν ὁ αὐτὸς ἀνέγνω τὸ «Περὶ καταστάσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδωνος» ἐκδοθὲν Βασιλικὸν Διάταγμα :

ΠΑΥΛΟΣ

Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 4ης Ἰουνίου 1949 ἀπόφασιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Νόμου 671/1943 «περὶ καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», προοίσιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ὁρθοκενμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσασμεν καὶ διατάσσομεν.

Τὸν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κανονικῶς καὶ νομίμως ἐκλεγέντα πρὸς πλήρωσιν τοῦ κενουμένου Ἱεροῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδωνα καθιστῶμεν καὶ ἀναγνωρίζομεν ὡς κανονικὸν καὶ νόμιμον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ παραγγέλλομεν ἀπάσας τὰς ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἡμῶν Ἀρχάς, ὅπως ἀναγνωρίζωσιν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καὶ ἀπονέμωσιν αὐτῷ τὰς τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ προσηκούσας τιμὰς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Ὁρθοκενμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6ῃ Ἰουνίου 1949.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ὁρθοκενμάτων
 καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸς
 Κων. Τσάτσος

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς τε Ἐγκυκλίου καὶ τοῦ Διατάγματος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διεκόπητο ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῶν ἐπιφωνημάτων τῶν πληρούντων τὸν ναὸν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν «Ἄξιος, ἄξιος»!

Εἶτα ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν ἀπὸ τοῦ θρόνου τὸν ἀκόλουθον ἐνθρονιστήριον λόγον :

«Τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, διαδηλωθεῖσα διὰ τῆς ὁμοθυμοῦ γνώμης τῆς ἁγιωτάτης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπινεύσει τοῦ εὐσεβεστάτου Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου τοῦ Α', καλούμενος σήμερον ἐπὶ τὴν διακυβέρνησιν τῆς θεοφρονητοῦ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ

δέους τὸν προταθέντα μοι βαρὺν σταυρὸν ἐπομίζομαι. Τὸ βάρος δὲ τοῦτο καθιστᾷ καταθλιπτικώτερον ὄχι μόνον ἢ προβεβηκυῖα ἡλικία καὶ ἡ ἐπισφαλῆς υἰετία, ἀλλὰ καὶ ἡ λαμπρὰ παράδοσις περικλεῶν ἱεραρχῶν, κοσμησάντων τὸν θεοφρονητὸν τῶν Ἀθηνῶν Θρόνον, καὶ δὴ τοῦ ἀμέσου προκατόχου μου, τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ. Ὅσον καὶ ἂν αἱ ἀντίξοοι καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προξενήσασαι ἀνωμαλίαν περιστάσεις, ἡ ὑπὸ τῆς ἀδηριτοῦ ἀνάγκης ἐπιβληθεῖσα διάσπασις τῆς δραστηριότητός του, καὶ ἐν τέλει ἡ κλονισθεῖσα υἰετία του δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Χριστεπώνυμον αὐτῆς πλήρωμα νὰ δρέψουν πλήρως τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους ὑπισχνούντο τὰ πολλαπλὰ του προσόντα, ἡ ἰσχυρὰ ὅμως προσωπικότης του κατέλαβεν ἡδη τιμητικὴν θέσιν εἰς τὰς δέλτους τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας καὶ ὄχι μόνον τῆς ἐκκλησιαστικῆς. Ἀγῆρως ἔστω ἡ μνήμη του!

Ἀποσπώμενος τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρὶδος, τῆς προσφιλοῦς μου Ἡπείρου, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἐκφράσω, κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν, τὴν βαθυτάτην μου ὀδύνην. Ἐπιτελῶν τὸ ἔργον τῆς θείας διακονίας ἐπὶ 43 συναπτὰ ἔτη εἰς τὸ ἀκριτικὸν αὐτὸ θέμα τοῦ Γένους, τὸ ὁποῖον πρῶτον καὶ βαρύτερα δέχεται τὰ πλήγματα πάσης ἐχθρικῆς ἐπιβουλῆς, συνεμερίσθην τὰς χαράς του καὶ τὰς λύπας του, τοὺς θριάμβους καὶ τὰς ταπεινώσεις του, συνεδέθην ἀρρήκτως μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπεθύμουν καὶ ἠλπίζον, ὅτι τὸ καταπεπονημένον σαρκίον μου θὰ ἀνεπαύετο ἤρεμον εἰς τὸ φιλόστοργον χῶμά του. Ἀντεμετώπιζον ὡς λιποταξίαν αὐτόχρομα τὴν ἀπομάκρυνσίν μου σήμερον εἰς τὴν κρισιμοτάτην καμπὴν τῆς ἱστορίας τῆς Ἡπείρου, ὅποτε ὀλόκληρος σχεδὸν ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀνταρτόπληκτος ὑφίσταται τὰ δεινὰ τῆς προσφυγιάς. Πλήν, ἄλλως ἔδοξε τῷ Κυρίῳ. Γενηθῆτω τὸ θέλημά Του. Στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ πάν ἄλλο δὲν ἐνόμισα, ὅτι ἐδικαιούμην νὰ παρακούσω εἰς τὴν ἀτομικὴν τῆς πρόσκλησιν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ θερμῆς ἐκκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας, ἀποβλεψάσης πρὸς ἐμὲ ὄχι ὡς πρὸς ἄτομον, ἀλλ' ὡς σύμβολον ἐνότητος, ὡς συνισταμένην τῆς θελήσεως πάντων νὰ ἀνταποκριθῶσι πρὸς τὸ ἐπιτακτικὸν λαϊκὸν αἴτημα τῆς ἀνυψώσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα καταστῇ ζῶσα

καὶ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς ὡς κοινωνικοῦ ἔργου.

«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου». «Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἄλας τῆς γῆς». Ἐπιτακτικαί ὡς ἡ σάλπιγξ τῆς Δευτέρας Παρουσίας ἀντηχοῦσιν εἰς τὰ ὄρα τῶν ποιμένων τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεανθρώπου καὶ κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ εἰς τὰ χρονικά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς εἰς ἄνθρωπος, θυσιάζοντες καὶ εὐλόγους καὶ δεδικαιολογημένους φιλοδοξίας, ἠξίωσαν τὰς ὑπηρεσίας μου. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀρνηθῶ. Ἐκφράζω πρὸς πάντας τὴν εὐγνωμοσύνην μου, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἡ στάσις των μοῦ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ προεξοφλήσω τὴν ἐγκάρδιον καὶ δλόψυχον συνεργασίαν των διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀνασύνδεσιν τῆς μεγάλης τῆς παραδόσεως.

Διότι, ὡς μὴ τὸ ἀποκρύπτωμεν ἡ Ἐκκλησία, ὅπως ἄλλωστε ὁλόκληρος ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία, διέρχεται κρίσιν βαρυτάτην. Ἡ ὑπερνίκησις τῆς κρίσεως ταύτης θὰ βαρύνῃ ἀποφασιστικῶς ὄχι μόνον διὰ τὴν εὐμερίαν, ἀλλὰ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιβίωσιν καὶ αὐτῆς καὶ τοῦ Γένους γενικώτερον. Ὁ ἐλληνικὸς λαός, ὁ θαυμάσιος καὶ εὐγενὴς αὐτὸς λαός, ὁ αὐτόχρημα περιούσιος, μὲ τὴν προσκόλλησιν του εἰς τὰ πάτρια, μὲ τὴν ἐξ ἐνστίκτου συνείδησιν, ὅτι ἡ προσήλωσις εἰς τὴν παράδοσιν ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἄγκυραν σωτηρίας εἰς τὸν βράχον αὐτόν, ὅπου καθηλώθη ἀπὸ τοὺς ἀτέγκτους ἱστορικοὺς νόμους, καὶ ὅπου πλήττεται πανταχόθεν, θρησκευεῖ βαθυτάτα. Θρησκευεῖ πάντοτε, ἀλλὰ κυρίως ἐκδηλοῦται εἰς τὰς κρίσιμους στιγμὰς, καθ' ὡς φθάνει μέχρις ὁραματισμοῦ. Ὁ ἱερός του Κλήρος ἐξέπεσεν, ἄνευ πνευματικῶν προσόντων οἰκονομικῶς ἐξηθλιωμένος, ἀπέβη ἀνίκανος νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὴν κρίσιν. Καὶ ὁμως οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ τὸν σέβεται. Τὸν ἀντίκρουζεν ὡς τὸν θεματοφύλακα τῆς κιβωτοῦ τῆς ἱερᾶς του παρακαταθήκης. Καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἠπατάτο. Ἀπόδειξις ἡ λύσσα, μετὰ τῆς ὁποίας οἱ ἐπιδρομεῖς, οἱ πάντοτε εἶδους ἐπιδρομεῖς, ἐπεδίωξαν τὴν ἐξόντωσίν του, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων του. Αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνύψωσιν καὶ, ἀναποφεύκτως, τὴν οἰκονομικὴν, ζητεῖ ἐπιτακτικῶς ὁ ἐλληνικὸς λαός.

Διότι, ὡς μὴ ἀπατώμεθα. Καὶ ὅταν ἡ ἐπάρατος ἀνταρσία λήξῃ σὺν Θεῷ, ἡ κρίσις δὲν θὰ παρέλθῃ. Καὶ δὲν θὰ ἀντιμετωπισθῇ μόνον διὰ τῶν ὄπλων. Θὰ ἀντιμετωπισθῇ πνευματικῶς καὶ πρὸ παντὸς διὰ τοῦ Κλήρου, διὰ τοῦ Κλήρου ἔχοντος πλήρη τὴν συναίσθησιν, ὅτι ἀποτελεῖ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ἡ Ἱεραρχία τὸ ἀντελήφθη καὶ τὸ ἀπέδειξε καὶ θὰ πράξῃ τὸ πᾶν πρὸς τοῦτο. Καὶ τὸ νεαρόν, ἀλλὰ τόσον εὐθαλὲς καὶ καρποφόρον φυτώριον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄξιον νὰ τύχῃ καὶ θὰ τύχῃ ἀμερίστου τῆς ὑποστηρίξεως τῆς Ἐκκλησίας, ὑπισχνεῖται πολλά.

Θέλω νὰ πιστεύω, ὅτι καὶ ἡ Πολιτεία θὰ ἐπιδείξῃ κατανόησιν. Ἡ πρόσφατος στάσις τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτρεψάσης διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας πραγματικῶς ἐλευθέραν καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ τὸν αἰσιώτερον οἰωνόν. Καὶ ἡ σύνθεσις τῆς σήμερον παρέχει βάσιμον τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐκτιμᾶται δεόντως ἡ χρησιμότης τῆς Ἐκκλησίας ὡς πολυτίμου κοινωνικοῦ κεφαλαίου καὶ ὅτι αἱ ἐπιτακτικαί τῆς ἀνάγκαι δὲν θὰ παραγνωρισθῶσι. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ζητεῖ παρὰ κατανόησιν καὶ δικαιοσύνην διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἀνόρθωσιν, κατανόησιν καὶ δικαιοσύνην, τόσον διὰ τὸ αἶτημα τῆς ἐσωτερικῆς τῆς ἐνότητος, ὅσον καὶ τῆς θέσεώς τῆς ἀπέναντι τῶν ἄλλων δογμάτων. Ἡ ἐλληνικὴ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μισαλλόδοξος, δὲν εἶναι ἀφιλόξενος, δὲν παύει νὰ εἶναι φιλόλληλος, δικαιούται ὁμως νὰ ἀξιώσῃ τὸν ὀφειλόμενον σεβασμόν, τὸν κατοχυρούμενον καὶ ἀπὸ τὸν συνταγματικὸν Χάρτην, καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλει νὰ εἶναι ἄκαμπτος.

Εἶθε ὁ Παντοδύναμος νὰ φωτίσῃ τοὺς ταγοὺς τοῦ ἔθνους.

Καὶ ἤδη ὡς στρέψωμεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας πρὸς τὸν ἡρωϊκὸν μας Στρατόν.

Ποταμοὶ αἵματος, τοῦ εὐγενεστέρου αἵματος τῆς νεολαίας μας, χύνονται διὰ νὰ ποτίσωσι τὸ ἱερὸν δένδρον τῆς ἐλευθερίας, τῆς παγκοσμίου ἐλευθερίας, ἣτις εἶναι κατάκτησις τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, δωρηθεῖσα ὡς αἰώνιον κτῆμα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀποτελεῖ βεβαίως ἱκανοποίησιν ἢ παρὰ πάντων ἀναγνωρίσις τοῦ παγκοσμίου χαρακτήρος τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ ἡ πρόθυμος συναντίλη-

ψις και βοήθεια τῶν μεγάλων μας συμμάχων. Ἄλλὰ τὴν μεγάλην ἱκανοποίησιν, ὡς και τὴν δύναμιν τῆς νικηφόρου διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος, ἀντλεῖ ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ ἀπὸ τὴν μακροαίωνα παράδοσίν της, ἀπὸ τὴν ἔνστικτον συνείδησίν της, ὅτι ὁ προορισμὸς της εἶναι νὰ ἴσταται πάντοτε ἀκοίμητος φρουρὸς τοῦ ἀκαταλύτου ἀγαθοῦ, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἐχάρισεν εἰς τὸν κόσμον. Εἶναι μικρὰ ἡ Ἑλλάς, «ἀλλ' οἱ μεγάλες πατρίδες δὲν μετροῦνται μὲ τὸν πῆχυ και μὲ τὸν διαβήτη». Εἶναι μεγάλη ὡς Ἰδέα, και ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν τέκνων της θὰ τῆς κρατήσῃ πάντοτε τιμητικὴν θέσιν μεταξὺ τῶν Μεγάλων.

Ἄς δεηθῶμεν τοῦ Παναγάρχου νὰ ἐπευλογῆσῃ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, νὰ ἐπιστέψῃ ταχέως διὰ τῆς νίκης τὴν ὑπερτάτην προσπάθειαν και νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ὀδυνηρὰν αἱμορραγίαν. Ἄς ἐπικαλεσθῶμεν τὴν προστασίαν και τὴν ἐνίσχυσίν Του διὰ τὰς ἑκατοντάδας χιλιάδας τῶν ἀνταρτοπλήκτων, τῶν ξεριζωμένων ἀπὸ τὰς ἐστίας των και σκληρῶς δοκιμαζομένων.

Ἄς ἰκετεύσωμεν Αὐτὸν νὰ προστατεύσῃ τὰ ἀποσπασθέντα ἀπὸ τὴν στοργὴν τῶν γονέων ἀτυχεῖ ἑλληνόπουλα, τὰ διαστρεβλούμενα σωματικῶς και ψυχικῶς ἀπὸ τὸν θανάσιμον ἐναγκαλισμὸν τῶν ξένων. Ἄλλ' ἀκολουθοῦντες τὴν θεῖαν ἐντολήν, ἄς δεηθῶμεν και ὑπὲρ τῶν παραστρατημένων τέκνων τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα, κρῖμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐξέπεσαν εἰς τὸ κατάντημα τοῦ μητραλοίου. Εἶθε νὰ τοὺς φωτίσῃ νὰ συνέλθωσι και τὴν τελευταίαν στιγμὴν. Εἶθε τὸ ἔνστικτον τῆς φυλετικῆς αὐτοσυντηρησίας νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς των και νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας και τῆς πατρίδος.

Ἄλλ' ἄς εὐχηθῶμεν εἰς τὸν Πανάγαθον νὰ ἐνισχύσῃ και ἡμᾶς τοὺς δοκίμους νὰ ἀποκαθάρωμεν τὴν ψυχὴν μας ἀπὸ τὴν πικρίαν, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὰς κολλαπλὰς καταστροφάς, ἰδιωτικὰς και γενικὰς, και ἄς ἀνοίξωμεν τὴν ψυχὴν μας εἰς τὴν ζεῖδωρον αὖραν τῆς Θεῖας Ἀγάπης, τῆς τὰ πάντα στεργούσης, και ἄς πῆσωμεν ἑαυτοὺς και ἀλλήλους, ἵνα συχωρήσωμεν τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας.

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας! Ἡ Αὐγὴ ἐρρόδισεν, ἡ χαρμὸς ἡμέρα πλησιάζει. Θὰ μᾶς βοηθήσῃ ὁ Δικαιοκρίτης Θεός, Οὗ ἡ χάρις και

τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν».

Ἄφοῦ δ' ἐψάλησαν εἶτα ἡ φῆμη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου και ὁ πολυχρονισμὸς τῶν Βασιλέων και τοῦ Διαδόχου, ἡ Α. Μ. συνοδευομένη ὑπὸ τῶν Σεβ. συνοδικῶν, τοῦ ἱεροῦ Κλήρου και πλήθους λαοῦ μετέβη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ὁποῖου ἐδέχθη τὰς συγχαρητικὰς πάντων εὐχὰς.

Ἄμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέλυσε τῇ 10ῃ Ἰσταμένου μηνὸς πρὸς τε τὸν ἱερὸν Κλήρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς και τὸ χριστεπώνυμον αὐτῆς πληρῶμα τὴν ἀκόλουθον ποιμαντορικὴν ἐγκύκλιον:

Σ Π Υ Ρ Ι Δ Ω Ν

ΕΛΕΘ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, ἐντιμότατοι σύμβουλοι τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιοτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς και λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ και περιπόθητα, χάρις εἶη ὑμῖν και εὐλογία παρὰ Θεοῦ.

Ἐπὶ τὴν πρώτην διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κληθέντες, βουλή και ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας Αὐτῆς, ἐν πρώτοις μὲν εὐγνωμον ἀνατείνομεν τὸ βλέμμα και ἀπὸ καρδίας εὐχριστοῦμεν Χριστῷ, τῷ Ἀρχηγῷ τῆς Ἐκκλησίας, τῷ ἀναθέντι ἡμῖν τὴν διαποιμαντὴν τῆς θεοστηρίκιου Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐν χρεῖα διατελοῦσης ἀπὸ τῆς εἰς Αὐτὸν ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου ἡμῶν Διμασκηνοῦ· εἶτα δὲ προαγόμεθα δοῦναι ὑμῖν τὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν ἡμῶν εὐλογία, τὸ πρῶτον ἤδη πνευματικῶς μεθ' ὑμῶν ἐπικοινωνοῦντες διὰ τῆςδε τῆς ποιμαντορικῆς ἡμῶν Ἐγκυκλίου.

Διέρχεται και σήμερον ἡ ἀνθρωπότης περίοδον ἠθικοῦ κλονισμοῦ, ὁμοίαν τῆς ὁποίας ἴσως οὐδέποτε ἀντεμετώπισεν ὁ κόσμος· ἰδιαιτάτα δὲ ὁ εὐσεβὴς ἡμῶν λαὸς ἀπὸ χόρον ἱκανοῦ δοκιμάζεται ὑπὲρ δύναμιν, ὡς ἐν χωνευτηρίῳ χυροῦ, ψυχικαῖς θλίψεις και ὀλιγκαῖς στερήσεις, ἀντιμειωπίζων καθ' ἐκάστην κινδύνους ποικίλους και δεινούς. Ὅμως οὐδεμία ὀλικὴ δύναμις, ὅσονδήποτε κατ' ὄψιν φοβερὰ και ἀν ἐμφανίζεται, εἶναι εἰς θέσιν νὰ κάμψῃ τὸ ὑψηλὸν και πνευματοφόρον φρόνημα τούτου· εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν τὰ νέφη τῶν θλίψεων θὰ διασκεδάσῃ ὁ ἥλιος τῆς χαρᾶς, ὅτε οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν θὰ καλῶσι χαρμωδῶς τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς προσευχὴν εὐχαριστήριον ἐπὶ τῇ ἀπαλλαγῇ αὐτῶν ἐκ τῶν χυλεπῶν περιστάσεων.

Μέχρις οὗ ὁμως ἀνατεῖλῃ ἡ εὐσημος και ποθητὴ ἐκείνη ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ συντριβῶσιν δριστικῶς αἱ δυνάμεις τοῦ κακοῦ και θὰ ἐπιφανῆ ἐν τῷ ἔθνικῳ ὀρίζοντι ἡ χρυσόπτερος Ἴρις, τὴν Εὐρῆνην ἀγγέλλουσα, ἀπαιτοῦνται μείζονες τῶν συνήθων προσπάθειαι παρὰ πάντων και αὐτοθυσιασικαὶ ἀτόχημα ἐνέργειαι παρ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐμπεισιστευμένη τῶν ἑλλήνων χριστιανῶν ἡ γρηκτικὴ διαποιμανσις.

Ὅθεν θερμὴν σύστασιν ποιούμεθα πᾶσιν ὑμῖν, ὅπως ἐν ἀγάπῃ, ἐν ἀνασιροφῇ, ἐν παιδείᾳ Κυρίου, ἐν ἐλπίδι πρὸς Αὐτόν, ἀφιερῶσητε ἑαυτοὺς εἰς τὴν

διακονίαν Αὐτοῦ, ζῶντες ἐν εἰρήνῃ, ἐν εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ, θυσιάζομενοι ὑπὲρ ἀλλήλων καὶ διαβιῶντες ἐν πνεύματι Κυρίου, περιφρονοῦντες συνάμα τὰ κηρύγματα ἐκείνων, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσιν, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν δηλητηρίασιν τῆς ἑλληνικῆς χριστιανικῆς κοινωνίας καὶ πρὸ παντός τῆς νεότητος, ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς ὁποίας ἡ ἐλπίς τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἔδραιούται.

Τὴν κραταίωσιν τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν πληρώματος ἐπὶ τὴν χριστιανικὴν καὶ ἔθνικὴν παρακαταθήκην, ἣν ἔδωρήσατο ἡμῖν ἡ εὐγενὴς ἱστορία τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος, καλοῦνται νὰ ἀναλάβωσι καθήκοντως καὶ ἐπωμισθῶσι τὰς εὐθύνας αὐτῆς οἱ κατ' ἐνορίας τοῦ ποιμνίου ἐπιμελούμενοι εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, δίδοντες ἑαυτοὺς ὑπόδειγμα πνευματικοῦ ἡγέτου, ἐτοίμου εἰς παρηγορίαν ἐνδεῶν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ψυχικῶς κλονιζομένων, εἰς ἐπιτέλεσιν καθόλου ἔργων, φροντίζοντες τὴν σφραγίδα καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, μηδεμίαν οὐδὲν δίδοντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία τοῦ Κυρίου.

Θερμὴν ὡσαύτως ἀπευθύνομεν προτροπὴν πρὸς τοὺς ἄλλους τοῦ Κυρίου ὑπηρέτας, τοὺς διακονοῦντας πρὸς δόξαν Αὐτοῦ, ὡς καὶ τῷ λοιπῷ χριστιανικῷ πληρώματι, ὅπως καὶ πάντοτε, κατ' ἐξοχὴν ὁμῶς σήμερον, ὅτε ἐμφανῶς καὶ ἀφανῶς πολλοὶ ἐπιζητοῦσι τὸν ἄραρον Αὐτοῦ χιτῶνα διασχίσαι καὶ τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα δουλώσαι, ἀφοσιώσασιν ἑαυτοὺς ἔργῳ καὶ λόγῳ εἰς τὴν διακονίαν τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ταῦτα ἐν κεφαλαίῳ ἀπευθύνοντες πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς, τὰ ἐντιμὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια καὶ παντὶ τῷ πληρώματι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιοπάτης Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ ἐπυλογοῦντες πάντας πατρικῶς, δεόμεθα τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, ὅπως ἐπιδαψιλεύῃ ὑμῖν πλουσίως τὴν ἀγαθωσύνην Αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἀπειρον ἔλεος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Βιογραφικά.

Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων ἐγεννήθη τῷ 1873 ἐν Χιλῇ τοῦ Εὐξεινίου Πόντου ἐκ γονέων καταγομένων ἐκ Ρουφίας Παγωνίου τῆς Ἡπείρου, ἐσπούδασε δὲ ἐν τῇ κατὰ Χάλκην ΚΠόλεως Θεολογικῇ Σχολῇ, ἀφ' ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1899. Νεώτατος προσελθὼν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν διηκόνησεν ὡς ἱεροκήρυξ ἐν Γαλατῶν ΚΠόλεως καὶ καθηγητὴς τῶν ἐκεῖ σχολείων, εἶτα δ' ὡς ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος καὶ ἱεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως Ξάνθης ἐν Καβάλλα μέχρι τοῦ 1906, ὅτε ἐκλεγείν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου προχειρίσθη εἰς Μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτης. Ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς ἐκπαίδευσως τοῦ λαοῦ μερίμνη του συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐν πᾶσι τοῖς χωρίοις τῆς Κονίτης ἀνεγερσιν καταλλήλων διδαστηρίων, διὰ τὴν μόρφωσιν δ' ἱκανοῦ διδασκικοῦ προσωπικοῦ ἴδρυσεν τῷ 1911 ἐν τῇ μονῇ Βελλᾶς ἀγροτικὸν Ἱεροδιδασκαλεῖον, ὅπερ ἐξἄκολουθεῖ λειτουργοῦν μέχρι τῆς σήμερον. Συνεπεία τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ δράσεως συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τούρκων κατὰ τὸν ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1912, ἐφυλακίσθη ἐν Κονίτῃ, ἐσώθη δ' ἐκ βεβαίου θανάτου τῇ ἐπεμβάσει τοῦ

Ἐσὸς πασῶ τῶν Ἰωαννίνων. Ἡ ἀνακίνησις τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος εἶδεν αὐτὸν μέλος τῆς ἐν ΚΠόλει Ἱερᾶς Συνόδου κληθεὶς ὁμῶς ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων, ὅπως τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς βορείου Ἡπείρου ἀρξαμένης προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας, μετέβη εἰς Ἡπειρον, ἐνθα πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἀρχηγίας τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνακηρυχθείσης αὐτονομίας Ἡπείρου τῇ εἰσηγήσει αὐτοῦ ἐσχηματίσθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Γεωργίου Χρηστάκη Ζωγράφου προσωρινὴ κυβέρνησις, ἧς μετέσχεν ὡς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Μετὰ τὴν λήξιν δὲ τοῦ πανηπειρωτικοῦ ἀγῶνος ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἔδραν τῆς ἐπαρχίας του. Τῷ 1916 ἐξελέγη Μητροπολίτης Ἰωαννίνων.

Ἐγκατασταθεὶς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νέας αὐτοῦ ἐπαρχίας ἐπεδόθη ἀμέσως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν μέσων τῆς ἐκπαίδευσως τοῦ λαοῦ καὶ τὴν διοργανώσιν τῆς κοινωνικῆς προνοίας. Συγκροτήσας ἐν τῇ Μητροπόλει εἰδικὴν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν, ἐμερίμνησεν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἐν ὅλῃ τῇ Ἡπείρῳ ἀνω τῶν 300 δημοτικῶν σχολείων, νέου Ἱεροδιδασκαλεῖου Βελλᾶς καὶ τοῦ μοναδικοῦ ἐν Ἐλλάδι διδαστηριακοῦ συγκροτήματος, ὁποῖον ἡ ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαία Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία. Διὰ τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν ἀνίδρυσεν καὶ διωργάνωσεν νοσοκομεία, ὄρφανοτροφεία, ἐπαγγελματικὰς σχολὰς καὶ ἄλλα ἐδ' ἑλθ' ἰδρύματα, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς ἐξησφάλισεν ἀπολύτως ἐπαρκῆ τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ ποιμνίου, ἕνεκα δὲ τῆς συμβολῆς αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῶν κατακτητῶν κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν γερμανῶν εἰς αὐστηρὰν ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἀπομόνωσιν. Ἐν δὲ τῶν κυρίων αὐτοῦ καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς ἀρχιερατείας του μελημάτων ἀπετέλει ἡ ὑπὲρ τοῦ ἑλληνορθόδοξου πληθυσμοῦ τῆς βορείου Ἡπείρου μερίμνη δι' ἐπανδρώσεως τῶν κοινοτήτων αὐτῆς διὰ ἱερέων καὶ διδασκάλων ἐκ τοῦ Ἱεροδιδασκαλεῖου Βελλᾶς.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Μία ἀγωνία συνέχει τὰ πλήθη ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καίτοι παρήλθον τέσσαρα καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ θλεθριωτέρου παγκοσμίου πολέμου, τὸν ὁποῖον ἐγγώρισεν ἡ Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν (Ο. Η. Ε.) δὲν δύναται νὰ συμβιβάσῃ δυστυχῶς τὰ πολιτικὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἰδιοτελεῖς ἐπιδιώξεις ὀρισμένων ἔθνῶν. Νέαι ἀξίαι καὶ νέα κριτήρια ζωῆς τείνουν νὰ ἐκτροχιάσουν τὴν Ἱστορίαν ἀπὸ τὴν πνευματικὴν της πορείαν, τὴν ὁποίαν ἡ πεῖρα τῶν αἰῶνων διεχάραξε μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ ἐβεβαίωσε καὶ ἐφώτισεν ἡ θεανδρική προσωπικότης τοῦ Κυρίου ὡς τὴν μόνην ὁδὸν τῆς λυτρώσεως καὶ δημιουργίας ὑψηλοτέρων μορφῶν πολιτισμοῦ. Δὲν εἶναι προωρισμένα νὰ κατισχύσουν ὡς κανόνες τῆς ζωῆς τὰ φιλοσοφικὰ ὑλιστικὰ συστήματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρώπος ἐξουθενοῦται καὶ ἐκμηδενίζεται ὀλοσχερῶς, τὸ δὲ πνεῦμα, ὁ Θεός, ἡ θεανδρική φυσιογνωμία τοῦ Χριστοῦ, καταφρονοῦνται καὶ ἀσεβῶς καταπολεμοῦνται ὡς δόγματα μὴ συμβιβαζόμενα πρὸς τὰς ὑλιστικὰς ἐπιδιώξεις, εἰς τὰς ὁποίας περιορίζεται ἡ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ ὀρισμένων λαῶν.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία Του πρόκεινται ἐνώπιον τῆς Ἱστορίας ὡς αἱ μόναι αἰώνια ἀξίαι, αἱ μόναι ὑψισταὶ ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι, υἱοθετούμεναι ὑπὸ τῆς ἐλευθερίας, ὑπὸ τῆς πίστεως τῶν

λαῶν, καὶ ἐπιδρῶσαι ὡς φῶς ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν καρδιῶν, ἀναστηλώνουν τὴν ζωὴν ὡς χρέος, προάγουν τὴν ἀνάπτυξιν ὄλων τῶν δυνατοτήτων τοῦ πνεύματος, συντελοῦν εἰς ἀνθησιν τῆς ἐλευθερίας εἰς ὅλα τὰ πεδία τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ προβιβάζουν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτις, ὡς τὸ πλήρωμα τῆς ἀληθείας, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης, εἶναι ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῆς Ἱστορίας καὶ ὁ θεμελιώδης λόγος τῆς δικαιοσύνης τῶν ἀγῶνων, τῆς πάλης τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν μαρτυριῶν καὶ τῶν θυσιῶν τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἁγίων, τῶν ἀγωνιζομένων διὰ τὸν θρίαμβον τῆς ἀληθείας εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἐξαγγελία αὐτῆς τῆς ἀληθείας ὡς ἀπλὴ διδασκαλία, πού συγκινεῖ τὴν ζωὴν, ἀλλ' ὡς βίωσις ἐν τῇ ροῇ τῶν αἰῶνων, ὡς ἱστορικὴ διατύπωσις, ὡς φωτεινὸν παράδειγμα τῶν γενεῶν, ἀποκτῆ ἀξίαν ὑπερτάτην ἢ ἀγιωτάτην ζωὴν τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ζωὴ ἀγάπης σταυρουμένης ὑπὲρ τῶν πολλῶν καὶ νίκη κατὰ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἀνάστασις καὶ δόξα καὶ φῶς, πού πληροῖ τὰ πάντα, οὐρανὸν καὶ γῆν καὶ τὰ καταχθόνια, ὡς λέλει ὁ ἐκκλησιαστικὸς ποιητής. Ἐκεῖ, ὅπου ἐξετυλχθησαν τὰ θεῖα γεγονότα τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ, ὅπου ἐβεβαιώθη ὁ θεῖος Λυτρωτὴς καὶ συνεκίνησε καὶ συγκινεῖ ὀλόκληρον τὴν Οἰκουμένην, εἶναι οἱ Ἅγιοι Τόποι, ἡ Ἁγία Σιών, ἡ ἔνδοξος ἱερὰ πόλις Ἱερουσαλήμ. Ἀπὸ χιλιάδων ἑτῶν συγκεντροῦται ἡ εὐλάβεια καὶ ἡ θρησκευτικὴ προσήλωσις ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων χριστιανῶν ἀλλεπαλλήλων γενεῶν, αἱ ὁποῖαι, παρ' ὅλας τὰς ἱστορικὰς περιπετείας τῆς Ἁγίας Πόλεως, οὐδέποτε ἔπαυσαν νὰ διατηροῦν ἀπεριόριστον τὸν σεβασμὸν τῶν πρὸς τὰ Ἱερὰ Προσκυνητήρια τῶν Ἁγίων Τόπων. Χριστιανοὶ Ἕλληνες αὐτοκράτορες, καὶ ἡγεμόνες ἀλλόδοξοι ἀκόμη, εὐρέθησαν ὑπὸ τὴν ἡθικὴν ἀκτινοβολίαν ὄλων τῶν σημείων καὶ τῶν τόπων, ὅπου ἐσημειώθησαν ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα τοῦ Μεγάλου Λυτρωτοῦ καὶ ἠγειραν κτίσματα μεγαλοπρεπῆ εἰς μαρτύριον αἰώνιον καὶ δόξαν τοῦ Χριστοῦ. Ἐκατομμύρια γονυπετοῦν μετ' εὐλαβείας ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἐν Ἱερουσαλήμ σεβασμάτων τῆς Χριστιανωσύνης. Ἰδιαιτέρως δέ, ἀπὸ τῆς ἐνδόξου Βυζαντινῆς βασιλείας, ἐδημιουργήθη Ἀδελφότης ἐξ ἑλλήνων μοναχῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πατριάρχην, ἕνα ἐκ τῶν τεσσάρων ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Μ. Ἀνατολῇ, ἡ ὁποία, ἐπὶ αἰῶνας ἀγωνιζομένη, διεφύλαξεν τὰ ἱερὰ Προσκυνητήρια μετὰ πίστεως καὶ μεγάλων θυσιῶν, ἀντὶ τῶν ὁποίων εἶναι εὐγνώμονα τὰ πλήθη τῶν ἑκατομμυρίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Καὶ ἐν τούτους ἐπ' ἐσχάτων γίνεται λόγος μετὰ τῶν διεθνῶν πολιτικῶν κύκλων περὶ μεταβολῆς τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ εἰς πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ. Τοῦτο ἐγέννησεν ἀνησυχίας εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον εὐσεβῆ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαόν. Ἡ στάσις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ἀπέναντι τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Κυρίου ὑπήρξε πάντοτε δυσμενῆς, ὅχι δὲ

μόνον εἰς τὴν καταδίκην Του εἰς τὸν διὰ Σταυροῦ θάνατον διεδραμάτισεν ὁ Ἰουδαϊσμός κύριον πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασίν του καὶ τὴν περαιτέρω ἐξάπλωσιν τῆς μεγαλειώδους θείας διδασκαλίας Του παρενέβαλεν ἔμπόδια πρὸς μεταίωσιν καὶ ἀπόσβεσιν τοῦ θείου χριστιανικοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἐθέρμαινε καὶ θερμαίνει τὴν πίστιν, ἐστήριξε καὶ στηρίζει τὰς ἐλπίδας τοῦ κόσμου περὶ λυτρώσεως καὶ μεταβάσεως διὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ἀπὸ τῆς φθορᾶς καὶ διαλύσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν αἰωνιότητα. Καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἥρωες τῆς πίστεως καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὑπέστησαν διώξεις ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ, εἰς τρόπον ὥστε καὶ τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια καὶ αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου νὰ σημειώσουν τὰ δυσμενῆ αἰσθήματα τῶν συνεδρίων τοῦ Ἰσραήλ ἀπέναντι τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν τοῦ θείου κηρύγματος.

Ἡ πρό τιμος κυκλοφορήσασα φήμη περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τὴν διεθνή ἀναγνώρισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ καὶ ἡ προσπάθεια περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ ἀδικήματος, πού διεπράχθη κατὰ τοῦ Δικαίου, κατὰ τοῦ Ἀμώμου, κατὰ τοῦ Θεοῦ Προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, δὲν δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὴν ἱερὰν ψυχολογίαν τῶν ἑκατομμυρίων χριστιανῶν, τὴν ὁποίαν συνεπύκνωσαν οἱ αἰῶνες εἰς τὴν χριστιανικὴν συνείδησιν. Ἡ ἀναγνώρισις, τυχόν ὑπὸ πολιτικῶν διεθνῶν συνεδρίων τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ ὡς πρωτεύουσης τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ θὰ ἔθιγε βαθύτατα τὴν ἱερότητα τῶν αἰσθημάτων ἐνὸς κόσμου, πού ἀριθμεῖ ἑκατομμύρια χριστιανῶν. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ συμβιβασμὸς τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ καὶ τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ φωνὴ τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς θύραθεν Ἱστορίας. Ὁ Ἰσραήλ εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Νόμου, ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ βασιλεία τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς θείας Χάριτος. Ὁ Ἰσραήλ εἶναι τὸ ἔθνος, ἡ φυλὴ, ἡ «ράτσα», ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πνεῦμα, τὸ πρόσωπον, ἡ Ἐκκλησία. Ἡ κοινωμία ὡς Ἐκκλησία εἶναι ἡ σύνθεσις ἐλευθεριῶν φωτισμένων ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, σύνθεσις προσωπικοτήτων εἰς ἀγάπην καὶ δικαιοσύνην μὲ σκοπὸν τὸν θρίαμβον τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ, τὴν θέωσιν τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ στεφάνωμα τῆς ζωῆς ὡς καθολικῆς ὠραιότητος. Ὁ Ἰσραήλ εἶναι ἡ πολιτικοοικονομικὴ κοινωμία, ὁ λαὸς τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ οικονομικοῦ ὑπολογισμοῦ· οἱ μεγάλοι νεώτεροι ἄνδρες τοῦ Ἰσραήλ εἶναι οἱ σοφοὶ κατὰ κόσμον, οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ ποιηταὶ οἱ ἐξαρθέντες ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαιρᾶς τῶν ξένων πρὸς αὐτοὺς εὐρωπαϊκῶν λαῶν, τῶν ὁποίων ὁ πολιτισμὸς εἶναι ἡ σύνθεσις πνευματικῶν δημιουργῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου, κόσμου γνώσεως καὶ σοφίας καὶ ὠραιότητος, τοῦ ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ὡς πολιτισμοῦ δικαίου, κράτους καὶ τάξεως, καὶ πρὸ παντὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς πολιτισμοῦ ἀγάπης καὶ ἐκουσίας θυσίας τοῦ ἐνὸς χάριν τῶν πολλῶν. Οἱ μεγάλοι προφῆται τοῦ Ἰσραήλ ἦσαν ἔξοχοι προσωπικότητες, ἀλλ' ἐνεφανίσθησαν πε-

ρισσότερον ὡς ἔλεγχος καὶ διαμαρτυρία κατὰ τῶν παραβάσεων τοῦ Νόμου ἦσαν περισσότερο διδάσκαλοι τῆς νομικῆς ἠθικῆς, παρὰ σύμβουλα καὶ ἐνσαρκωταὶ νέας δημιουργικῆς πνοῆς καὶ ἀνακαινιστικῆς δυνάμεως τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ τῆς κτίσεως ὅλης, ὡς ἀργότερον ἐνεφανίσθη ὁ Χριστὸς εἰς τὸν κόσμον. Ἡ ἐμμονὴ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ μωσαϊκοῦ Νόμου, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ξηρὰς τυπικότητας τοῦ Ταλμούθ, ὀδηγεῖ εἰς ἀντίθεσιν τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶναι πνεῦμα ἐλευθερίας, δικαιοσύνης, ἀγιότητος καὶ ἀγάπης καὶ συμβολίζεται ἐντὸς τῶν Ἁγίων Τόπων, καὶ δὴ ἐντὸς τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ.

Ἐντεῦθεν ἡ ἀνησυχία τῶν χριστιανικῶν λαῶν ἐπὶ τῇ σκέψει τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραὴλ καταλήψεως τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἀναπαύεται ἡ χριστιανικὴ συνείδησις τῶν λαῶν τῆς γῆς. Ἐπρεπε νὰ προσέξουν τὸ θέμα τοῦτο οἱ διεθνεῖς πολιτικοὶ κύκλοι. Ἡ διεθνὴς χριστιανικὴ κοινὴ γνώμη θὰ συμβιβάζετο πληρέστερον πρὸς τὴν διεθνοποίησιν τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ· μόνον οὕτω θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ προστατευθῇ ἀπολύτως ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν κατοίκων τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ θὰ διεσώζετο ὁ χριστιανικὸς της χαρακτήρ.

Ὅ,τι ἐλέχθη ἀνωτέρω εἶναι μία ἱστορικὴ ἀλήθεια, ποῦ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν διαφορὰν τῶν κοσμοθεωριῶν τῶν δύο θρησκειῶν καὶ ἀπὸ τοὺς τρόπους, μετὰ τοὺς ὁποίους ἐπραγματοποιήθησαν αὐταὶ ἐντὸς τῆς Ἰστορίας. Τὸ σημεῖωμα τοῦτο δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ διαδηλώσῃ δυσμενές τι αἰσθημα πρὸς ἕνα λαόν, ποῦ ἀγωνίζεται πρὸς ἀπόκτησιν τῶν πολιτικῶν του ἐλευθεριῶν. Ἀντιθέτως, εἰς τὴν καρδίαν τοῦ φιλελευθέρου ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν ἀπολείπει ἡ συμπάθεια πρὸς τοὺς ἀγῶνας κάθε λαοῦ, ποῦ διεξάγει ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μετὰ μίαν γενναϊότητα ψυχικῆς ἀνωτερότητος, μετὰ μίαν χριστιανικὴν ἀγάπην καὶ «συμπόνειαν» ἀντίκρουσε καὶ ἄλλοτε τοὺς σκληρῶς διωκομένους ὑπὸ τῆς χιτλερικῆς μανίας Ἰσραηλίας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Κατοχῆς, καὶ μετὰ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἀπέκρουπτεν, ἐπροστάτευσεν καὶ περιποιεῖτο καὶ ραββίνους καὶ ἄλλοις πολίτας ἐκ τῶν Ἑβραίων, ὅπως τοῦτο ἀνεγνώρισεν ἡ Κοινότης τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐξέδωκε ψήφισμα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν ἐκφράζωμεν μίαν γνώμην ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς διεθνοποιήσεως τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ, τοῦτο ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν παγκόσμιον χριστιανικὴν συνείδησιν, τοῦτο ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἰδίου τοῦ Ἰσραὴλ, διότι τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ παγιώσῃ ἀσφαλέστερον τὴν εἰρήνην τῶν λαῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἡ πολιτικὴ συνείδησις τῶν χριστιανικῶν Δυνάμεων τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τὴν διεθνοποίησιν τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ, δὲν θὰ εἶχεν ἀφορμὰς νὰ ἀσχολῆται καὶ νὰ ταράττεται διὰ θρησκευτικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν βαθεῖαν ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν λαῶν τῆς Γῆς.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΟΥ ἈΜΣΤΕΛΛΟΔΑΜΟΥ

Ἀνέγνωμεν μετὰ τῆς ὀφειλομένης προσοχῆς τὰς ἀπαντήσεις τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Διδασκάλου Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐδέσσης κ. Παντελεήμονος εἰς τὸ ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» δημοσιευθὲν ἄρθρον ἡμῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοινωνία Ἐκκλησιῶν».

Μόλις ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ λεχθῆ, ὅτι καλῶς γνωρίζομεν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο κινήσεων: «πίστεως καὶ τάξεως» καὶ «ζωῆς καὶ ἐργασίας» καὶ τὴν κατὰ τὸ 1920 γενομένην πρότασιν ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖου περὶ συμπήξεως «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν» κατ' ἀπομίμησιν τῆς τότε συσταθείσης «Κοινωνίας τῶν ἔθνῶν», ὅχι μόνον ὡς διαμείνας ἐν Λονδίῳ ἐπὶ δωδεκαετίαν καὶ πλέον καὶ ἀσχοληθεὶς ἐπανεπιλημμένως μετὰ τὰ ἐνωτικά καὶ διεκκλησιαστικά ζητήματα, ἐν ἄρθροισι εἰδικοῖς, δημοσιευθεῖσιν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ μου τῷ φέροντι τὸν τίτλον «Ἀγγλικανοὶ καὶ Ὀρθόδοξοι», ἀλλὰ καὶ ὡς μετασχόντων τῶν Συνεδρίων τῶν συνελθόντων ἐν Λωζάννῃ, τὸ 1927 καὶ ἐν Ὁξφόρδῃ καὶ Ἐδιμβούργῳ, τὸ 1937.

Ἀκριβῶς δὲ ἡ κτηθεῖσα πείρα μᾶς ἤγαγεν, εἰς τὸ συμπέρασμα, τὸ ὅποιον συμμερίζονται καὶ πολλὰ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Ἀμστελλοδάμου, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδὲν μὲν ἔχει νὰ κερδίσῃ ἐκ τῆς συμμετοχῆς της εἰς Συνέδρια ἀποσκοποῦντα τὴν ἐξέτασιν καὶ τακτοποίησιν, εἰ δυνατόν, *ζητημάτων δογματικῶν*, τούναντίον δὲ μεγάλην ὑφίσταται ζημίαν ὡς πρὸς τὸ γόητρόν της καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος της. Δὲν ἔχει ἄλλως τε κανεὶς εἰμὴ νὰ ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς τὰ ἐκθεσιν τοῦ Α'. Τμήματος τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ἀμστελλοδάμου, διὰ νὰ ἐννοήσῃ πόση βλάβη προσγίνεται εἰς τὴν Ὀρθόδοξόν μας Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ στόμα τῆς ὁποίας τίθεται ἡ φράσις, ἡ δικαίως καὶ ὀρθῶς τιθεμένη εἰς τὰ στόματα τῶν μετασχουσῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν καὶ ὁμολογιῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀρχεται σχεδὸν ἡ ἔκθεσις: «Ἐρχόμεθα ἐκ χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἐπὶ μακρὸν παρεξήγησαν, ἠγνόησαν καὶ παρεμόρφωσαν (sic) ἀλλήλας». Δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν μετὰ τὴν παράθεσιν καὶ ἄλλων παραπλησιῶν ἐκφράσεων, διὰ τῶν ὁποίων ὀρθότατα μὲν αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι καὶ ὁμολογίαι κατοδύρονται καὶ οἶονεὶ τύπτουσι τὰ στήθη διὰ τὴν διαίρεσιν τὴν ἀπομακρύνασαν αὐτάς ἀπὸ τῆς μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπ' οὐδενί, ὅμως, λόγῳ καὶ οὐδεμιᾷ προφάσει θὰ ἔδει νὰ υἱοθετηθοῦν ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῆς γεραρᾶς, τῆς διὰ μυρίων ἀγώνων καὶ ἀνεκδιηγῆτων θυσιῶν ἐξασφαλισάσης ἀνόθευτον καὶ ἄδολον τὴν πίστιν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἄς ἀρκεσθῶμεν μόνον νὰ παραθέσω-

μεν καὶ τὴν φράσιν, μὲ τὴν ὁποῖαν περατοῦται σχεδὸν ἡ πρώτη αὕτη ἔκθεσις, ἥς τὸ θέμα «ἡ παγκόσμιος Ἐκκλησία ἐν τῇ βουλῇ τοῦ Θεοῦ». Ἴδου δὲ αὕτη: «Ἀρχίζομεν τὸ ἔργον ἡμῶν ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν μετανόῃ δι' ὃ, τι εἴμεθα (sic), ἐν ἐλπίδι δι' ὃ, τι θὰ γίνωμεν». Ἡ ὄλη δὲ ἐντύπωσις ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς πρώτης ταύτης ἐκθέσεως, τῆς ἀσχολουμένης μὲ τὸ δογματικὸν περὶ Ἐκκλησίας ζήτημα, εἶναι ὅτι ἅπαντες οἱ ὑπογράψαντες αὐτὸ θεωροῦν ἑαυτοὺς ὑπευθύνους διὰ τὴν ὑπάρχουσαν διαίρεσιν, ἅπαντες μετανοοῦν διὰ τοὺς λόγους τοὺς προκαλέσαντας τὴν διαίρεσιν καὶ ἅπαντες ὁμολογοῦν, ἐν συντριβῇ, ὅτι θὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν ἄρσιν τῆς διαιρέσεως. Ἄν ὁ ἀναγνώστης ἔχη ἐνδοιασμοὺς ἐπὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ἡμῶν, ἄς κάμη τὸν κόπον νὰ ἀνεύρη καὶ μελετήσῃ τὸ τεύχος «τῶν ἐγγράφων τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Amsterdam», μεταφρασθέντων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατειρῶν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐδέσσης λέγει ἐν τῇ ἀπαντήσῃ του: «Κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ χριστιανοὶ ὀφείλουσι νὰ εἶναι ἔτοιμοι αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτιοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδος». Ὁρθότατα. Ἀλλὰ τότε διατί οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι δὲν «ἀπελογήθησαν περὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδος», ποιούμενοι δὴλωσιν εἰδικὴν περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας, ὅπως ἐγένετο ἐν τοῖς Συνεδρίοις τῆς Λωζάννης καὶ τοῦ Ἐδιμβούργου; Γνωρίζομεν ποῖαν ἀπάντησιν θὰ λάβωμεν. Εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς οἱ ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι εἶπον τὴν γνώμην των, ἥτις καὶ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν, τῆς ἐπιτροπῆς εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ Α'. θέματος, ἐφ' ὅσον ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ αὐτῆς. Ἀλλὰ διατί ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ διακατέχουσα ἀνόθευτον καὶ καθαρὰν τὴν πίστιν αὐτῆς, ἐν ἐπιτροπαῖς καὶ ὑποεπιτροπαῖς νὰ διδῇ λόγον περὶ αὐτῆς καὶ οὐχὶ ἐν πλήρει Συνεδρίῳ καὶ δὴ κατὰ τρόπον ἀποφασιστικόν, σταθερόν καὶ πανηγυρικόν; Δὲν εἴμεθα ποσῶς ὑπεύθυνοι διὰ τὴν διαίρεσιν τὴν λαβοῦσαν χώραν κατὰ τὸν 11ον αἰῶνα, πολὺ-πολὺ δὲ ὀλιγώτερον διὰ τὰς ὑποδιαίρεσεις τὰς γενομένας κατὰ τὸν 16ον. Ἄς μαρτυρήσῃ ὁ ρωμαιοκαθολικὸς διακεκριμένος ἱστορικὸς Δρ Νιβόρνικ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τῆς θέσεως ἡμῶν: ἄς λαλήσῃ ἡ ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ Δύσει ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον μέρος αὐτῶν. Κατέχομεν πλήρη καὶ τελείαν τὴν ἀλήθειαν. Ὡς τὴν κατεῖχε κάποτε ὁ Μ. Ἀθανάσιος, ὅταν ἠγωνίζετο κατὰ τῆς ἀρειανῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ὅλα αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι καὶ ὁμολογίαι ὄχι μόνον ἔχουν καθῆκον νὰ ὁμολογοῦν τὸ ἱστορικώτατον καὶ ἀναμφισβήτητον τοῦτο γεγονός, ἀλλὰ καὶ ὀφείλουν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην νὰ ἐκφράζουσιν πρὸς ἡμᾶς διὰ

τὴν διάσωσιν τῆς θείας ἀποκαλύψεως καὶ πίστεως καθαρὰς καὶ ἀνοθεύτου. Τοῦτο δέ, διότι ὑπάρχει ὁ γνώμων, χάριτι θείᾳ, συνφδὰ τῷ ὁποίῳ ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ κανονίζουσιν καὶ τὴν ἰδικὴν των πίστιν ὡς πρὸς τὰς δογματικὰς, βεβαίως, ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἐν τέλει δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ οὐδενὸς ἐνδιαφερομένου τὴν προσοχὴν ὅτι, ὅταν τὸ 1920 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐποιεῖτο τὴν πρότασιν τοῦ ἐκείνην τὴν ὀρθοτάτην, περὶ συμπήξεως «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν», ἀναμφισβητήτως ἠννόει τὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ὁμολογιῶν ἐπὶ ζητημάτων πρακτικῶν καὶ ἠθικῶν. Διότι οὐδεὶς, βεβαίως, εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀνήκων, θὰ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἡ κορυφὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ποιουμένη τὴν πρότασιν ἐκείνην, συζήτησιν ἐν ἐπισημίῳ συνεδρίῳ καὶ λήψιν ἀποφάσεων ἐπὶ δογματικῶν ἀληθειῶν, λελυμένων ἀπαξ διὰ παντός διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὴν Ὁρθόδοξον.

† Ὁ Κορινθίας ΜΙΧΑΗΛ

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΕΑΣ ΚΑΙ ΚΥΘΝΟΥ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΡΟΥΣΟΣ
(1797—1842)

Ε' (Τέλος)

Παρήλθε διετὲς περίπου χρονικὸν διάστημα ἀφ' ὅτου ταῦτα διημεῖβοντο μεταξὺ Συνόδου καὶ Νικοδήμου· φαίνεται ὅμως, ὅτι οὐδεμία, ἐν προκειμένῳ, πρόοδος ἐγένετο· δι' ὃ καὶ ἀναγκάζεται, ὅπως πάλιν ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς· καὶ οὐ μόνον ἐνεφανίσθη ἐνώπιον Αὐτῆς, ἵνα καὶ διὰ ζώσης ἐξιστορήσῃ τὰς δραματικὰς, ἄς διέρχεται κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ δι' ἀναφορὰς αὐτοῦ περιεχούσης ἐν περιλήψει τὸ παρελθὸν τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτοῦ ζωῆς ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασιν Αὐτῆς· ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Ἐ'Αριθ. 17

Πρὸς

τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
Σεβαστῆ καὶ Ἱερὰ Σύνοδος

Καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ἐπαρέστησα τὴν δυστυχίαν μου ἔμπροσθεν τῆς ὑμῶν Σεβασμιότητος, ἥτις μοὶ ἐπανῆλθεν ἐκ τῶν παρελθόντων (sic) περιστάσεων Α'. ἐπειδὴ εἰς τὴν Θεομίαν δὲν εἶχον Μητρόπολιν διὰ νὰ μένω, περιφερόμενος ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν ἠναγκάσθην καὶ ἕκαμον μητρόπολιν ἐκ θεμελίων, ἥτις ἐχρησίμευσε εἰς πολλοὺς χρόνους διὰ σχολεῖον ἑλληνικόν. Β'. ἐπειδὴ ἡ Τζία ἐστερεῖτο σχολεῖα θεῖω ζήλω κινούμενος ἕκαμα καὶ ἑλληνικὸν ἀλληλοδιδασκτικόν, τὰ ὁποῖα σώζονται μέχρι τοῦδε χωρὶς νὰ λάβω τίποτε ἀπὸ τὸ κοινόν. Γ'. ἀφοῦ ἔλαβον τὸ μοναστήριον τῆς Δάφνης, νομίζον ὅτι θέλω τὸ ἔχω ἐφ' ὄρου ζωῆς μου καὶ ἐγὼ καὶ οἱ διάδοχοί μου, ἐξώδευσα

εις αὐτὰ ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας γρόσια τουρκικὰ καὶ τώρα τὸ ὑστερήθην. Δ'. τὰ ὅσα ἔδοσα εἰς ἔρα-
 νους διὰ τὸ ἔθνος ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν καὶ αὐτὰ τὰ
 ἐλάμβανον ἐκ δανείων καὶ τὰ ἔδωκα καὶ ἤδη τὰ
 χρεωστῶ' ἔνεκα τούτων ἀπάντων ὑπέπεσα εἰς χρέος,
 τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ οἰκονομήσω καὶ θαναπε-
 θάνω πάμπτωχος καὶ θαναφήσω τὰ ἀνίψια μου γυ-
 μνά, τὰ ὁποῖα μοι δουλεύουν τοὺς χρόνους ὡσάν
 σκλάβοι· δι' αὐτὰ ὅλα προσπίπτω εἰς τὸ ἔλεος τῆς
 Σεβαστῆς Κυβερνήσεως καὶ παρακαλῶ, εἰ δυνατόν,
 νὰ γίνῃ καμμία προσθήκη ἐπάνω εἰς τὴν σύνταξίν
 μου, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ οἰκονομήσω τὰ χρέη μου
 καὶ αὐτὸ δὲν τὸ κάμνω ἀπὸ καμμίαν πλεονεξίαν,
 ἄπαγε, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ δὲν δύναμαι νὰ περιφέρωμαι
 πλέον μῆτε εἰς τὰ ἀλώνια, μῆτε εἰς τὰ πατητήρια ὧν
 χριστιανῶν ὡς καλόγηρος, διὰ νὰ συνάξω τὸ εἰσόδημά
 μου, τὸ ὁποῖον φέρει περιφρόνησιν εἰς τὸν ἀρχιερα-
 τικὸν χαρακτήρα νὰ περιφέρωμαι μὲ τοὺς ἄσλους εἰς
 τὰς χεῖρας, διὰ νὰ λαμβάνω μίαν ἢ δύο μπότζες κρασί
 καὶ νὰ ἀναγκάζωμαι ἔνεκεν τούτου νὰ βαστῶ ἀν-
 θρώπους καὶ νὰ τρέφω ζῶα ὀλόκληρον χρόνον δι'
 ἓνα ἢ δύο μῆνας· τὸ κύριον εἰσόδημα ἄς τὸ λαμβά-
 νει τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον καὶ ἄς ἔχω μόνον τὸ
 ἐπιτραχιλίον μου, ἂν τὸ κρίνῃ εὐλογον ἢ σεβαστῆ
 Κυβέρνησις· δι' αὐτὰ ὅλα τὰ δεινά μου παρακαλῶ καὶ
 ἱκετεύω τὴν Σεβαστὴν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον νὰ μὲ
 βοηθήσῃ καὶ νὰ μὲ εὐσπλαγχνισθῇ διὰ μέσου τῆς
 σεβαστῆς Κυβερνήσεως ὡς πενόμενον ἀδελφὸν καὶ
 θέλω εἶμαι διὰ πάντα εὐγνώμων καὶ εὐπειθής· ταῦτα
 μὲν ἱκετικῶς· μένω μὲ τὸ προσῆκον σέβας.

Ἐν Κέφ τῆ στ'. Ἰουνίου 1838

Ἐπιθετικός καὶ ταπεινὸς Μητροπολίτης Κύν-
 θου Νικόδημος».

Χαρακτηριστικὴ ὡσαύτως εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ 21
 Ἰανουαρίου 1842 ἐτέρα αὐτοῦ πρὸς τὴν Σύνο-
 δον ἀναφορά, ἐν ἣ διαβλέπει τις οὐ μόνον τὴν
 κατέχουσιν, ἐν προκειμένῳ, ἀγωνίαν, ἀλλὰ καὶ
 τὸν συμπαθῆ ταύτης τόνον· ἴδου δὲ πῶς ἔχει.

Ἐν Κέφ 1842 Ἰανουαρίου 21.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος

Τὰ παιδιά, ὅταν πεινοῦν, ἀναμφιβόλως εἰς τὴν μη-
 τέρα καταφεύγουν, ἵνα λάβωσι περίθαλψιν· καὶ
 ἐγὼ ὁ δυστυχὴς ὀγδοηκοντούτης γέρον ποῦ ἔχω νὰ
 καταφύγω, εἰμὴ εἰς τὴν φιλόστοργον μητέρα, τὴν Ἱε-
 ρὰν Σύνοδον, ἣτις δύναται νὰ μὲ παρηγορήσῃ εἰς
 τὰς θλίψεις; Εἰς ξένας ἐπαρχίας πλέον δὲν δύναμαι
 νὰ περιφέρωμαι καθὼς πρότερον· διότι μῆτε ἡ ἡλικία
 μου τὸ συγχωρεῖ, ἀλλὰ μῆτε εἶναι πρέπον Ἀρχιερεὺς
 Ἑλλήν νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην καὶ Ἀρχιερεὺς τοῦ ἱε-
 ροῦ ἀγῶνος, ὅστις, ἀφ' οὗ ἐθυσίασα ὅλην μου τὴν
 κατάστασιν, ἐκινδύνευσά καὶ τὴν ἰδίαν μου ζωὴν, κα-
 θὼς εἶναι γνωστὸν εἰς πολλοὺς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος,
 ὅσοι ἦσαν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη Βλαχίας λέγω καὶ Μπο-
 γδανίας. Τώρα λοιπὸν εἰς αὐτὸ τὸ γῆρας εὐρισκόμε-
 νος χωρὶς κατάστασιν πῶς ἔχω νὰ ζήσω, ἂν ὁ Κύριος
 θελήσῃ νὰ μοὶ χαρίσῃ ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας; Τὸ κύ-
 ριον εἰσόδημα τῆς ἐπαρχίας μου χάνεται διόλου,

ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν πλέον νὰ περι-
 φέρωμαι μῆτε εἰς ἀλώνια μὲ τὸν σάκον εἰς τὸν ὄμον
 μῆτε εἰς πατητήρια μὲ τὸν ἄσκον.

Ἐρωτῶ τώρα τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἂν ἦναι τάχα
 πρέπον καὶ δίκαιον, γέρον ὀγδοηκοντούτης, εἰς τοιαύ-
 τὴν ἐλευθερίαν εὐρισκομένης τῆς Ἑλλάδος, νὰ περι-
 φέρωμαι εἰς βουνὰ καὶ λαγκάδια δι' ἑκατὸν καὶ δια-
 κοσίων δραχμῶν ὑπόθεσιν; Περισσότεραι βέβαια δὲν
 εἶναι, τὰς ὁποίας εἶναι τρόπος εὐκολώτατος νὰ συ-
 νάξῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον διὰ μέσου τοῦ κατὰ
 καιρὸν ἐνοικιαστοῦ καὶ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ταλαίπωρον
 ἐμὲ γέροντα ἀπὸ τοιαύτην περιφρόνησιν καὶ ἀνυπο-
 φόρους κόπους.

Ἄν ἐρωτᾷ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ περὶ τῶν τυχηρῶν
 τῆς ἐπαρχίας, αὕτη εἶναι ἡ συνήθεια· πενήντα λεπτά
 τῶν τεθνεώτων καὶ πενήντα τοῦ στεφανώματος· ἂν
 γίνῃ καὶ καμμία λειτουργία, ἔχει πέντε δραχμὰς χω-
 ρὶς κηρία· ἡ δὲ φέρτα τῶν Θεοφανείων δὲν φθάνει
 τὰς τεσσαράκοντα δραχμὰς καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος ὁ
 κύριος Δ. Ὁρφανός, ὅστις ἦτο παρὼν.

Αὕτη εἶναι ἡ κατάστασίς μου, ἂν ἠμπορῶ νὰ ζήσω
 ὄχι ὡς ἀρχιερεὺς ἀλλ' ὡς ἀπλοῦς καλόγηρος.

Ἴδου λοιπὸν ἐκθέτω τὰ δεινά μου εἰς τὴν Ἱερὰν
 Σύνοδον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅπως ὁ Κύριος τὴν φω-
 τίσῃ· ἐγὼ δὲ μένω μὲ τὸ προσῆκον σέβας.

Ἐπιθετικός Ἐπίσκοπος Κύνθου Νικόδημος».

Ἡ Σύνοδος, υἱοθετήσασα καὶ αὖθις τὴν παρά-
 κλησιν τούτου, παρεκάλεσε τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλη-
 σιαστικῶν Γραμματειῶν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δε-
 ὄντα καὶ αὐξήσῃ τὴν σύνταξίν του εἰς 150 δρα-
 χμὰς. «Ἐπειδὴ δὲ οὗτος, ἔγραψεν Αὕτη πρὸς τὴν
 ἐν λόγῳ Γραμματεῖαν, ἔφθασεν ἤδη εἰς τὸ 80
 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ ἔνεκα
 τούτου ἠυξήθησαν ἔτι μᾶλλον παρά πρότερον
 καὶ ἡ διδομένη αὐτῷ σύνταξις τῶν δραχμῶν 100
 δὲν ἐξαρκεῖ εἰς ἐξοικονόμησίν του, ὡς μὴ δυνα-
 μένου διὰ τὴν ἤδη γεροντικὴν του ἡλικίαν νὰ
 περιφέρῃται εἰς σύναξιν οὕτε τῶν ἀπὸ τῆς Ἐπι-
 σκοπῆς του μικροτάτων δικαιωμάτων, κρίνει εὐ-
 λογον ἡ Σύνοδος νὰ συστήσῃ αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν
 σεβασμιωτέρων ἀρχιερέων, πολλὰ μοχθήσαντα
 ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἔλεος
 τῆς Α. Μ. καὶ ἐπομένως νὰ προτείνῃ αὐξήσῃ
 τῆς συντάξεώς του ἀπὸ δραχ. 100 εἰς 150...».

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα δὲν μετεβλήθη οὐσιω-
 δῶς ἡ κατάστασίς του, μέχρις οὗ γέρον πλέον
 ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου τῇ 15 Δεκεμβρίου
 1842¹.

Καὶ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Νικοδήμου, τιμηθέν-
 τος ὅτε εὐρίσκετο ἐν τῇ ζωῇ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς
 κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἀριστείου τοῦ ἀγῶνος, ἐξέ-
 λιπε μίαν ἀρχιερατικὴν φυσιογνωμίαν, ἣτις ἐτίμη-
 σεν ἐπαξίως καὶ Ἐκκλησίαν καὶ Ἔθνος· αἱ τοῦ-
 τον περικοσμοῦσαι ἀρεταὶ συνετέλεσαν, ὥστε ν'
 ἀγαπηθῇ παρά πάντων καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ τῆς

1. Β. Ἀτίση ἐνθ' ἀνωτ. σ. 303. Ἀνθρ. Τριανταφύ-
 λου ἐνθ. ἀνωτ. σ. 15. Ἰωάν. Ψύλλα ἐνθ' ἀνωτ. σ. 183.
 Μηλιαράκη ἐνθ' ἀνωτ. σ. 266.

έκτιμῆσεως τούτων· καί ἡ, διὰ τοῦ θανάτου τούτου διαποιμάναντος τὴν ὑπ' ὄψιν παροικίαν ἐπὶ δλόκληρα τεσσαράκοντα τέσσαρα ἔτη, Ἐπισκοπὴ Κύθνου ὑπήχθη ὑπὸ τὴν τῶν Κυκλάδων τοιαύτην βραδύτερον ἤτοι τῷ 1852 ἢ μὲν νῆσος Κέα, ἀποσπασθεῖσα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Σύρου, ἀπετέλεσε μέρος τῆς ἐπανιδρυθείσης Ἐπισκοπῆς Ἀνδρου, ἡ δὲ Κύθνος παρέμεινε ἀναποσπάστως μετ' αὐτῆς¹.

† Ὁ Ταλαντίου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

1. Διον. Ματαράγκα: Δίκαιον Ἐκκλησίας - Πολιτείας Ἑλλάδος, Ἀθήναι 1937 τ. Α', σ. 177 Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως 13 Φεβρουαρίου 1843 ἀριθ. φυλ. 46. 14. Κων/νου Οἰκονόμου ἐνθ' ἄνωτ. Β', σ. 490. Βασιλ. Ἀτίση ἐνθ' ἄνωτ. σ. 303.

Η ΤΡΙΤΗ ΕΠΙΔΙΩΞΙΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Τρίτον τέλος σημείον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐστράφη ἡ προσοχὴ τῶν ἡγουμένων τῆς ρωμαιοκαθολικῆς κινήσεως, ὑπῆρξε τὸ νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς οἷόν τε ἀποτελεσματικώτερον ἢ θεία λειτουργία πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει πάντα τὰ μυστήρια διὰ τὴν χριστιανικὴν μόρφωσιν καὶ ζωὴν. Κατὰ τοὺς διερμηνεύοντας τὸ πνεῦμα τῆς κινήσεως ταύτης: «ὁ Χριστιανισμὸς πράγματι δὲν εἶνε ἀπλῶς θρησκεία τις ἢ ὁμολογία ὑπὸ τὴν νεωτέραν τῶν λέξεων τούτων ἔννοϊαν· σύστημα τοὔτέστιν ἀριθμοῦ τινος δογματικῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας παραδέχεται τις καὶ πιστεύει· ἢ συνολὸν τι ἠθικῶν παραγγελμάτων, τὰς ὁποίας προσπαθεῖ τις νὰ τηρήσῃ μετὰ ὡς οἷόν τε ἀγαθῆς θελήσεως. Ὅχι. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε πρωτίστως *μυστήριον*· εἶνε δηλαδὴ θεία ἐνέργεια, δι' ἣν ὁ Θεὸς εὐδοκεῖ νὰ σώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἕκαστον ἐπὶ μέρος ἀτομον καὶ νὰ ἐξυψώσῃ ἡμᾶς εἰς κοινωνίαν καὶ συμμετοχὴν τῆς θείας Του ζωῆς»¹.

Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ θεία αὕτη ἐνέργεια ἐκδηλοῦται μάλιστα ἐν τῇ μυστηριακῇ ζωῇ καὶ δράσει τῆς Ἐκκλησίας, ἐπηκολούθησεν ἡ φυσικὴ συνέπεια νὰ τοποθετηθῆ τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὑποκρυπτόμενον ἐν τῇ θεῇ λειτουργίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς μυστηρίοις, εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῆς λατρείας, νὰ ἐξαρθῆ δὲ ὀρθοδοξότατα ἡ θεία εὐχαριστία ὡς ἀντικειμενικὴ ἀνάμνησις δλοκλήρου μὲν τῆς σωτηριώδους οἰκονομίας, μάλιστα δὲ τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Καλεῖται δὲ ἡ συμπροσφέρουσα μετὰ τοῦ ἱερέως τὴν θυσίαν ταύτην κοινότης νὰ ἐνσωματωθῆ ἐν τῷ Χριστῷ, προσφέρουσα καὶ ἑαυτὴν θυσίαν ζώσαν· καὶ καθισταμένη ζῶν σῶμα Χριστοῦ καὶ συμμετέχουσα τῶν παθημάτων καὶ

τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τῆς κοινωνίας τῶν μυστηρίων καλεῖται αὕτη νὰ συσταυρωθῆ μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ συνευερωθῆ μετ' αὐτοῦ, συγκροτούμενη εἰς κοινωνίαν ἁγίαν ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον ἀποστολὴν ἔχει νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ νὰ μεταμορφώσῃ αἰχμαλωτίζουσα αὐτὸν εἰς Χριστόν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ πραγματοποιηθῆ καὶ ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου μέλους τῆς κοινότητος καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου: «Ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέριτε» (Ἰωαν. ΙΕ 16).

Οὕτω ἡ θεία λειτουργία κατὰ διακήρυξιν ἀναγραφομένην ἐν βιβλίῳ ἐγκύρως διερμηνεύοντι τὸ πνεῦμα τῆς κινήσεως¹ «εἶνε ἡ ἱερουργία, τὴν ὁποῖαν τὸ μυστικὸν Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία ὡς κοινότης συνηνωμένη μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὡς κεφαλῆς αὐτῆς, προσφέρει εἰς τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα. Συνίσταται δὲ ἐν τῇ τελέσει καὶ τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἀπολυτρώσεως, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἱερωσύνης τοῦ ὅλου Σώματος καὶ τῆς εἰδικῆς ἱερωσύνης τοῦ κλήρου συντελεῖται ὑπὸ τὴν μορφήν μυστηριακῆς τελετῆς». Καὶ καθὼς παρατηρεῖ ὁ ἱερός Αὐγουστίνος, τοῦ ὁποίου τὴν ἐν προκειμένῳ διδασκαλίαν προσφικεῖται πλήρως ἡ λειτουργικὴ κίνησις: «αὕτη ἡ πόλις τῶν ἁγίων προσφέρεται ὡς καθολικὴ θυσία πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως, ὁ ὅποιος προσέφερε καὶ ἑαυτὸν ἐν μορφῇ δούλου ἐν τῷ ὑπὲρ ἡμῶν παθήματι, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ γίνωμεν Σῶμα μιᾶς τόσον μεγάλης Κεφαλῆς. Αὕτη εἶνε ἡ θυσία τοῦ Χριστιανοῦ «οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα ἐν Χριστῷ». Τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδείχθη εἰς αὐτήν, ὅτι ἐν τούτῳ, ὅπερ αὕτη προσφέρει, προσφέρεται καὶ αὕτη εἰς τὸν Θεόν»².

Ἐντεῦθεν ἡ κίνησις προσέδωκεν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν Προσκομιδὴν (*offertorium*), καθιερώσασα ἵνα κατ' αὐτὴν διάκονός τις ἴσταται πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου, κρατῶν ἀρτοφόριον μετὰ τῶν ἀρτιδίων τῶν πρὸς καθαγιασμὸν προοριζομένων, ἕκαστος δὲ ἐκ τῶν πιστῶν προχωρῆ καὶ λαμβάνῃ ἐκεῖθεν τὸν πρὸς κοινωνίαν αὐτοῦ προοριζόμενον ἄρτον, προβαίνων δὲ προσφαίρη μόνος τοῦτον εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὁ ὑποκρυπτόμενος εἰς τὴν πράξιν ταύτην συμβολισμὸς εἶνε, καθ' ὃ παρατηρεῖ ὁ Hebert³, ὅτι ἐν τῇ θυσίᾳ τῆς Εὐχαριστίας αἱ ζωαὶ καὶ αὐτῶν τῶν χριστιανῶν προσφέρονται εἰς τὸν Θεόν, ἵνα εἶνε ζῶσα θυσία ἠνωμένη μετὰ τῆς Κεφαλῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ κορυφῶμα τῆς ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ θυσίας εἶνε ἡ ὑπὸ τῶν πιστῶν κοινωνία αὐτῆς, διὰ τοῦτο προτρέπονται οἱ πιστοὶ τοῦτο μὲν νὰ κοινωνῶσι συχνάκις, τοῦτο δὲ νὰ μὴ λαμβάνωσι τὴν εὐχαριστίαν κεχωρισμένως τῆς θείας

1. Ἴδε ἐν *Liturgische Zeitschrift* τοῦ Νοεμβρίου 1932 ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος γενομένης ἐν Namur λειτουργικῆς ἐβδομάδος, εἰς ἣν παρέστησαν ἕξ ἐπίσκοποι, ἀρκεταὶ ἑκατοντάδες κληρικῶν καὶ πλῆθος πολλῶ λαοῦ.

1. Die betende Kirche σελ. 25.

2. de Civitat. X 6.

3. Mn. ἔργ. σελ. 129.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ μέγιστον τῶν κατορθωμάτων.

Τὸ τέλος τοῦ ἱσταμένου μηνὸς ἐπιστέφει ἡ διπλῆ ἐσοτὴ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τῆς Συνάξεως τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. Πανηγυρίζει δηλονότι ὁ χριστιανικὸς κόσμος τὸ μέγιστον τῶν κατορθωμάτων, ἐξ ὧν ἀναφέρει ἡ παγκόσμιος ἱστορία, τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐπιτευχθέντα διὰ τῶν μᾶλλον ἀπροσδοκῆτων μέσων, ὅποια ἢ κατὰ κόσμον εὐτέλεια καὶ ταπεινότης καὶ

.....
 λειτουργίας ἐκ προηγιασμένων ἀρτιδίων, ἀλλὰ νὰ κοινωνῶσι προσφέροντες ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, συνεπιτελοῦντες μετὰ τοῦ λειτουργοῦ τὴν Εὐχαριστίαν καὶ ἐξ αὐτῆς ἐν τέλει μεταλαμβάνοντες.

Ἡ τοιαύτη ἔμφασις, ἡ προσδοθεῖσα ὑπὸ τῆς κινήσεως εἰς τὴν Προσκομιδὴν, βασιζέται ἐπὶ τῆς ἀρχαίας πράξεως, τῆς ἀπὸ τοῦ Δ' αἰῶνος μαρτυρουμένης, καθ' ἣν ἐν μὲν τῇ Ἀνατολῇ οἱ πιστοὶ πρὶν ἢ ἄρξῃται ἡ λειτουργία τῆς ἀναφορᾶς, ἀπέθετον ἰδίαις χερσὶ τὰ διὰ τὴν Εὐχαριστίαν ἀπαιτούμενα δῶρα ἐπὶ εἰδικῆς Τραπεζῆς ἐν τῷ Σκευοφυλακίῳ ἢ τῇ Προθέσει κειμένης, ἐν δὲ τῇ Δύσει ἕκαστος ἀνὴρ ἢ γυνὴ προῦχῶρει πρὸς τὰ δρύφακτα ἢ κάγκελλα καὶ ἀπέθετε τὴν προσφορὰν αὐτοῦ ἐπὶ λινοῦ ὑφάσματος ἢ ἀργυροῦ δισκου (καλουμένου offertorium), ὅπερ ἐκράτει διάκονός τις, ἐξεκένωνε δὲ καὶ τὸ προσκομιζόμενον ὑπ' αὐτοῦ δοχεῖον οἴνου ἐντὸς μεγάλου ἀργυροῦ κρατῆρος, κρατούμενου ὑπ' ἄλλου διακόνου¹. Εἰδικώτερον δὲ ἡ ἔξαρσις αὕτη τῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὑπὸ πάντων τῶν μελλόντων νὰ κοινωνήσωσι πιστῶν προσκομιδῆς τῶν δῶρων ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Παραδόσει² (Αἰγυπτιακῇ Διατάξει) τοῦ Ἰππολύτου περιεχομένης διατάξεως, καθ' ἣν οἱ κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Μ. Σαββάτου προσερχόμενοι νὰ λάβωσι τὸ Βάπτισμα κατηχούμενοι παρηγγέλλοντο νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν ἕκαστος καὶ τὴν ἰδίαν του προσφορὰν, ἵνα κατὰ τὴν εἰς τὸ βάπτισμα ἐπασκολευθῆσαν μεσονύκτιον λειτουργίαν προσφέρῃ ἕκαστος δι' ἑαυτὸν ταύτην. Τὴν ἀρχαίαν ταύτην πρᾶξιν ἔχων ὑπ' ὄψει καὶ ὁ Αὐγουστῖνος εἰς λόγον τοῦ πρὸς τοὺς νεοφωτιστούς, οἵτινες θὰ προσήρχοντο κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Πάσχα καὶ εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν, προσθέτει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς: «*Εἶσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης. Εἶσθε ἐν τῷ ποτηρίῳ*»³. Ἡ ἐν τῇ Προσκομιδῇ τ. ἔ. προσφορὰ, ἡ γενομένη ὑφ' ἑνὸς ἐκάστου τούτων, ἡ εὐρισκομένη ἤδη ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἐσυμβόλιζε τὴν προσφορὰν ὑφ' ἐκάστου καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς καὶ ὑπάρξεως.

ΠΑΝ. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

1. Gregory Dix μν. ἔργ. σελ. 120.

2. Κεφ. XX 10.

3. Sermo 229.

προσωπικὴ ἀνικανότης καὶ ἀδυναμία τῶν ἀναλαβόντων τῶν ἐγχειρημάτων τὸ δυσχερέστατον. Πρῶτον πάντες οἱ ἀπόστολοι ἦσαν «ἐξ ἀλείας καὶ ταπεινοῦ βίου», «οἱ πάντων ἀγροικότατοι καὶ εὐτελέστατοι», οὔτε ἐπὶ δυνάμει πνευματικῇ καὶ ἄλλῃ οἰκδότητε ἱκανότητι διακρινόμενοι, οὔτε εἰς λόγον ὄλικῆς τιος καὶ κοσμικῆς περιφανείας ἐξέχοντες. Δεύτερον, ἐξώρμησαν πρὸς κατάλυσιν τῆς γνωστῆς θρησκευτικῆς στενότητος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κόσμου καὶ πρὸς ἐκρίζωσιν τῆς ἐθνικῆς εἰδωλολατρίας, δηλαδή δώδεκα αὐτοὶ κατὰ σύμπαντος τοῦ κόσμου τῆς ἐποχῆς των. Τρίτον, ὡς ὄπλον νίκης κατὰ τοῦ ἔκπαιλα ἐκρίζωμένου θρησκευτικοῦ Ἰουδαϊκοῦ καὶ ἐθνικοῦ καθεστώτος ἐχειρίσθησαν τῶν κηρυγμάτων τὸ παραδοξότατον καὶ ἀπροσδοκητότατον: τὸν λόγον περὶ ἐνὸς ἐσταυρωμένου καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Χριστοῦ. Καὶ τέταρτον, ἐκάλουν ἕνα ἄκρως ἐκλελυμένον κόσμον εἰς τὴν ἀσκησὶν μᾶς ἠθικῆς, ἡ ἄκρα τῆς ὁποίας ἀσθηρότης θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν τρέψῃ μᾶλλον εἰς ἄτακτον φυγὴν. Παρὰ πάντα ταῦτα—ἕνα περιορισθῆ ὁ λόγος εἰς μόνον αὐτὰ—οἱ ἀπόστολοι ἀνεδέχθησαν ἀπὸ τὸν Διδάσκαλόν των εὐτόλμως τὴν «μαθητεῖαν τοῦ κόσμου», ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ συνέστησαν μυριάδους ἐκκλησίας, καὶ δὴ εἰς τὰς τότε διαπρεπεστάτας τῶν πόλεων, ὅποια ἢ Ρώμη, ἢ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἢ Ἀντιόχεια, καὶ εἰς χώρας ὅποια ἢ Εὐρώπη, ἢ Αἴγυπτος, ἢ Λιβύη, ἢ Ἀσία, καὶ εἰς παντοῖα ἔθνη καὶ διαφορωτάτους λαοὺς. Οὐχὶ δὲ δι' οἰαςδήποτε βίας καὶ μέσων ὄλικοῦ ἢ ἠθικοῦ καταναγκασμοῦ· διότι «οὐ θέμις χριστιανοῖς ἀνάγκη καὶ βία καταστρέφειν τὴν πλάνην, ἀλλὰ πειθοῖ καὶ λόγῳ καὶ προσηνεῖα τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐργάζεσθαι σωτηρίαν» ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀνθρώπινον ἐλευθερίαν, ὡς ὁ ἅγιος Χρυσόστομος φθέγγεται. Καὶ ὁμοίως—ὡς ὁ αὐτὸς Πατὴρ λέγει—«ἡ πλάνη ἐσβέσθη ἀφ' ἑαυτῆς καὶ περὶ ἑαυτὴν διέπεσε, καθάπερ τῶν σωμάτων τὰ τηκεδόνι παραδοθέντα μακροῦ αὐτόματα φθείρεται καὶ διαλυθέντα κατὰ μικρὸν ἀφανίζεται». Διὰ καὶ πῶς ἐπιτεύχθη τοῦτο τὸ θαῦμα; Διότι ὅτι κατωρθώσαν οἱ Ἀπόστολοι, τὸ ἐπέτυχον «ἐν τῷ ὀνόματι Ἀ ὕ τοῦ». Ἄπ' ἐκεῖνον ἤντιλον τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος.

«Ἡμέρα τῆς Μητέρας.»

Ζωηρὰ καὶ αὐτὰς σημειοῦται ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ ἀριθρογραφία ὑπὲρ ὀριστικῆς καθιερώσεως ὀρισμένης ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἀφωσιωμένης εἰς τὴν πάνδημον παρ' ἡμῖν ἔξαρσιν τῆς σημασίας τῆς «Μάνας» δι' εἰδικῶν ἐορτασμοῦ, καθ' ὃν θὰ ἀναπτύσσεται ποικιλαχῶς ἢ πολὺπλευρος ἀποστολή της. Ἀφορμὴν εἰς τὴν κίνησιν ταύτην ἔδωκεν ὁ γνωστὸς ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις παναμερικανικὸς ἐορτασμὸς τῆς «Ἡμέρας τῆς Μητέρας» διὰ διαφορῶν ἐκδηλώσεων. Ἄλλ' εἶνε ὅπως διάφοροι οἱ λόγοι οἱ πραγματικῶς ἐπιβάλλοντες τὸν θεσμόν εἰς τοὺς ἐλάχιστοις συνδεδεμένους πρὸς τὸν οἰκογενειακὸν βίον, καὶ ἄρα πρὸς τὴν μητέρα, ἐν παντὶ ἰδιοτύπους ἀμερικανούς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἐκπαιλα ζωντανὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, ὅμοια πρὸς τὴν ὁποίαν εἰς ἐνότητά, θερμοτότητα, στοργήν, τρυφερότητα, ἀφοσίωσιν, θυσίας,

οὐδαμοῦ τῆς γῆς ἀπαντιᾷ. Δὲν λέγομεν ὅτι εἶνε παρ' ἡμῶν ἐντελῶς περιττὸς τοιοῦτος ἐφορτισμός. Ἄλλ' εἰς ὅ,τι κυρίως δέον νὰ στρέφεται διηγετικῶς, νὰ στραφῇ δ' ἐνεκα τῶν νῦν περιστάσεων εἰδικώτερον, συντιονωτέρα ἢ παν-ελληνίως προσοχὴ εἶνε τὸ παιδί. Καὶ ἡ ἀνύστακος, ουστηματικὴ καὶ ἄνευ διακοπῆς προσοχὴ πρὸς τὸ παιδί, συνεπάγεται φρονικῶς καὶ τὴν μέριμναν διὰ τὴν μητέρα του. Εἰς χρόνον οὐχὶ πολὺν ἀφιστάμενον τοῦ παρόντος κατεβλήθη προσπάθεια, ὅπως ἐνστερνωθῇ ἡ Ἱερά Σύνοδος τὴν θέσπισιν εἰδικῆς ἐφορτῆς τοῦ «παιδὸς Ἰησοῦ» ὡς εἰδικῆς ἡμέρας τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος. Θὰ ἦνε ἡ ὠραιότερα τῶν ἐφορτῶν τῆς παιδικῆς καὶ μητρικῆς τρυφερότητος. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, ἀναλαμβάνουσα τὴν μελέτην τοῦ πράγματος ὡς ὁ μᾶλλον ἐνδεδειγμένος πρὸς τοῦτο Ὄργανισμός τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, θὰ ἠδύνατο νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν εἰδικὴν περὶ αὐτοῦ διαπραγματεύσειν καὶ εἰσήγησιν.

Ἀρχιμανδρίτης Ἰλαρίων Βασδέκας (†)

Κατ' αὐτὰς ἠγγέλθη ἐκ Λονδίνου ἡ πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου τῆς ἐν Μάντισσεστερ τῆς Ἀγγλίας ἐλληνικῆς Κοινότητος Ἀρχιμανδρίτου Ἰλαρίωνος Βασδέκα. Ὁ μεταστὰς κληρικὸς ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀθροιστικῶν παντὸς διακονησάντων τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῷ ἀποδήμῳ Ἑλληνισμῷ. Περαιτῶσας τὰς σπουδὰς του ἐν τῷ Σεμιναρίῳ τῆς Πετροπόλεως, φλεγόμενος δ' ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ διακονήσῃ ἐν τῇ πατρίδι του Καστορίᾳ ὡς ἱεροκήρυξ, ἐνεργάως εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἐνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του ἠναγκάσθη νὰ ἀνακάμψῃ εἰς Πετροῦπολιν, ἔγραφε δ' εἰς τὴν ἐκεῖ Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν, μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του μετέβη εἰς Λονδίνον, ὁπόθεν ἠδυνήθη νὰ εὐρύνη ἔτι μᾶλλον τὰς θεολογικὰς του σπουδὰς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ὁξφῶρδης. Καίτοι πλήρης ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων, ἠρκέσθη νὰ ὑπηρετήσῃ μετὰ ταῦτα ὡς ἀπλοῦς διάκονος ἐν τῷ λονδινίῳ ἑλληνικῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, καθ' ὅλον δὲ τὸν χρόνον τῆς ἐν Λονδίῳ παραμονῆς του ἐπέτυχεν τὰ ἰδρύσῃ ἴδιον σχολεῖον διὰ τὰ στερούμενα τῶν μέσων σπουδῆς καὶ διατηρήσεως τῆς πατρῴου γλώσσης τέκνα τῶν ἐν Λονδίῳ ἐλλήνων παροίκων. Εὐρίσκειμεν κατόπιν αὐτὸν ἐφημέριον τῆς ἐν Καλκούτᾳ ἐλληνικῆς παροικίας, εἶτα δὲ, κατὰ σειρᾶν, ἐλληνικῶν τινῶν κοινοτήτων τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Ἰταλίας, κλησὶς δ' ὅπως καταλάβῃ τὴν ἔδραν τῆς Δογματικῆς καὶ τῆς Χριστιανικῆς Φιλοσοφίας ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας εὗρεν αὐτὸν Προϊστάμενον τοῦ ἐν Γενούῃ ὀρθοδόξου ναοῦ. Ὡς πανεπιστημιακὸς καθηγητὴς ἀντιπροσώπευσε τὴν ἐν ἧ ἐδίδασκε Θεολογικὴν Σχολὴν μετ' ἄλλων συναδέλφων του—ρώσων αὐτῶν—εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις συγκληθὲν τῷ 1936 πρῶτον Συνέδριον τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας. Ὁ πόλεμος εὗρεν αὐτὸν Προϊστάμενον τοῦ Οἰκιορροφείου τῶν ὀρθοδόξων θεολόγων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας, ἐνεκα δὲ τῶν ἐκεῖ πολεμικῶν γεγονότων ἀπολέσας ὀλόκληρον τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰς ἀποσκευὰς του, ἠδυνήθη νὰ

ἔλθῃ εἰς Ἑλλάδα, ὅπου ἀνέκαθεν ἔτρεφε πόθον νὰ ἐγκαταβιώσῃ ἐν μονῇ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Πεισθεὶς ὁμως ὑπὸ τοῦ Σ.β. Μητροπολίτου Θυατείρων, ἐμμονώτερον δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, δυσφορῶν ἀνεδέχθη τὴν θέσιν προϊσταμένου τοῦ ἐν Βουδαπέστη ναοῦ τῆς ἐκεῖ πάλαι ποτὲ ὀνομαστῆς ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου Κοινότητος· ἐνεκα ὁμως τῶν ἐκ τοῦ πολέμου ἀνωμαλιῶν, συνεπέμψα τῶν ὁποίων πολλὰ ὑπέστη ἐν τῇ ὑπερασπίσει τοῦ ἑλληνορθοδόξου χαρακτῆρος τῆς ἐν Βουδαπέστη ἐκκλησίας καὶ κοινότητος, λογισθεὶς ἀνεπιθύμητος ὑπὸ τῶν ἐν Οὐγγαρία κατοούντων, ἠναγκάσθη ν' ἀπέλθῃ εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου ἡ προϊσταμένη αὐτοῦ ἀρχὴ ἐνεπιστεῦθη εἰς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ κοινότητι Μάντισσεστερ ἱερατικὴν διακονίαν εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Καλλινίκου. Σεμνότητος, ταπεινόφρων, ἐπιπροσῆγορος καὶ θερμοῦργος πανταχοῦ ἔνθα διηκόνησεν ἐν δλοθύμῳ ἀφοσιώσας εἰς τὴν μητέρα του ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν πατρίδα του, ἐξεμέτροσε τὸ ζῆν προβεβητικῶς τὴν ἡλικίαν ἐν τῇ ξένη. Τεκμήρια τῆς δρασείως του πρόκεινται αἱ ἑκασταχόθεν ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκθέσεις.

Ἀναπαύσαι Κύριος τὴν ψυχὴν τοῦ μεταστάντος καλλίστου λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐν δικαίῳ σκηναῖς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν διεβίβασε πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

Σεβασμιώτατοι καὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ὡς πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκφράζω πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος τὴν βαθεῖαν συμπάθειαν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγάλου καὶ τειμημένου ὑμῶν Μητροπολίτου, τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Λαμιασκηνοῦ. Οὐχὶ ὀλίγα μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου εἶχον τὸ προνόμιον νὰ ἔλθουν εἰς προσωπικὴν ἐπαφὴν μετὰ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου. Ὡς εἰς τοῦτον δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ἣν τὸ θάρος καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐγένεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Λαμιασκηνοῦ ἐποίησαντο εἰς ἐκείνους, οἵτινες τὸν εἶδον, ἔστω καὶ ἐπ' ὀλίγον. Ἄλλ' εἴς εἴχομεν τὴν τιμὴν τῆς προσωπικῆς μετ' αὐτοῦ γνωριμίας, εἴτε ὅχι, πάντες ἡμεῖς ἐν τῷ Κεντρικῷ Συμβουλίῳ τιμῶμεν Αὐτὸν ὡς ἕνα, ὅστις προσέφερε λίαν ἀξιόλογον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν χώραν Αὐτοῦ εἰς δυσκολωτάτους καιροὺς κατὰ τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτόν. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος ἐστάθη ὡς εἰς μέγας διὰ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ πάντες ἡμεῖς, οἱ τῶν ἐτέρων χριστιανικῶν κοινωνιῶν, διαπιστοῦμεν τὸ πολῦτιμον τῆς συμβολῆς, ἣν ὁ αἰδιδιμος παρόσχεν εἰς τὴν ζωὴν, τὴν ὑγείαν καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ἀναμφιβόλως τὸ ὄνομά του θὰ μείνῃ διάσημον εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ θὰ μνημονεύηται μετὰ τῶν μεγάλων ἐκείνων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἔζησαν καὶ εἰργάσθησαν καὶ ἐπέτυχον μεγάλα πράγματα διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν χώραν του.

Μετὰ πάσης ἀδελφικῆς συμπαθείας καὶ ταπεινῶν χαρισισμῶν, διατελῶ πιστὸς ὑμῶν ἀδελφὸς καὶ θεράπων ἐν Χριστῷ Γεώργιος Ἐπίσκοπος τοῦ Τοπίσσοτο, πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Σισανίου και Σιατίστης.

Κατά τὸ τελευταῖον διμήνον ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Σισανίου Ἰάκωβος ἐπεσκέφθη πάντα σχεδὸν τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του Κέντρα Ἀσφαλείας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συμμοριοπλήκτων πληθυσμῶν καὶ διαπίστωσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, πανταχοῦ δ' ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν. Κατὰ τὴν περιόδειαν ταύτην, ἡ ὁποία διήρκεσεν ὑπὲρ τὸν μῆνα, ἡ Α. Σ. ἱεροῦργει καθ' ἡμέραν καὶ δι' ἐπικαίρων ὁμιλιῶν ἐδίδασκε τὰ κατακλύζοντα τοὺς ναοὺς πλήθη τῶν πιστῶν, ὠμίλει δὲ καὶ εἰς συγκεντρώσεις τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπισκεφθεὶς πάντα τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του μαχόμενα τμήματα τοῦ στρατοῦ, ὠμίλει κατ' ἐπανάληψιν πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητὰς καὶ διένεμεν εἰκόνας πρὸς τὴν ἰσχυρίαν. Κατὰ τὴν ἐν Τσοτυλίῳ παραμονὴν Του ἐπισκεπτόμενος κατ' ἐπανάληψιν τὸ ἐκεῖ ἱστορικὸν Γυμνάσιον, ἐδέχθη εἰς ἐξομολόγησιν τοὺς μαθητὰς, οἵτινες καὶ προσῆλθον εἰς τὴν Μετάληψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἐν τῷ ναυδριῷ τοῦ Οἰκοτροφείου, ὅπου ἡ Α. Σ. ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ὠμίλησε πρὸς τοὺς τροφίμους τοῦ Ἰδρύματος, μεθ' ὃ διένεμεν εἰς αὐτοὺς εἰκόνας καὶ διδακτικὰ βιβλία.

—Κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ἐτελέσθησαν ἰδιαίτεραι λειτουργίαι, καθ' ἃς προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων εἰς τὴν θείαν Μετάληψιν, ἀφοῦ προηγήθη ἡ ἐξομολόγησις αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ διὰ τοὺς στρατιώτας. Κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας ἐχοροστάτει καὶ ὠμίλει ἡ Α. Σεβασμιότης.

—Κατὰ τὸν ἐξαήμερον ἑορτασμὸν τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἀφιερῶθεισαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρώτην ἡμέραν, ἐγένοντο καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν πανηγυρικοὶ ἑορτασμοί, συγκεντρώσεις καὶ θρησκευτικαὶ τελεταί, καθ' ἃς ἀνεγνώσθη σχετικὴ ἐγκύκλιος τῆς Α. Σ.

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἡ Α. Σ. ἐπισκεφθεὶς τοὺς στρατῶνας διένεμεν εἰς τοὺς στρατιώτας τῆς Σιατίστης πασχαλινὰ τσουρέκια καὶ φά, τῇ δὲ Παρασκευῇ τῆς Διακωνησίμου ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ χάριν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς 37ης Ταξιαρχίας, πρὸς οὗς ὠμίλησε διεξοδικῶς περὶ τῆς ἱερότητος καὶ τῆς σημασίας τοῦ διεξαγομένου σήμερον ἱεροῦ ἀγῶνος.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Καθ' ἃ ἠγγέλθη ἐκ ΚΠόλεως, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 7 μ. σούτου ἐξέλεξε ἀμνημονεῖ Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ρόδου Τιμόθεον. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ὁ ἕως τοῦδε Τοποτηρητῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Βοστώνης Ἀθηναγόρας ἐξελέγη Μητροπολίτης Φιλαδελφείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον «Περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας», ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας διετύπωσεν αὐστηρὰν παρατήρησιν εἰς τὸν ἐπίσκοπον Σαράτωφ Βόριδα, διότι ἐκ σοβαρᾶς ἀπροσεξίας του δὲν ἀπετράπη ἡ κατὰ τὸν ἁγιασμὸν τῶν ὁδῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Θεοφανείων σκανδαλώδης παράβασις τῆς χρηστότητος τῶν δημοσίων ἡθῶν διὰ τῆς εἰς τὰ ὕδατα ἐξομιήσεως ἑκατοντάδων ὄλων ὀλογύμων ἀνθρώπων. Πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἀβλεπήσαντος ἐπισκόπου ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ ποινὴ αὐτῆς δημοσιευθῇ ἐν τῷ ἐπισήμῳ ὄργάνῳ τοῦ Πατριαρχείου καὶ ἀνακοινωθῇ εἰς τοὺς ῥώσους ἱεράρχας, ἐρωτηθῇ δ' ὁ τιμωρηθεὶς ἐπίσκοπος τις ἐκ τῶν τοῦ κλήρου του παρῶντε τὰ πλήθη εἰς τοιαύτην ὁμαδικὴν κολύμβησιν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν ὁδῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Γεώργ. Χαμπάνη, Παλαιαχλάδιον—Πελασγίας. Τὸ περιοδικὸν σᾶς ἐπέλετο μέχρι τῆς 15-3-40 κανονικῶς εἰς Ἀχλάδιον—Στυλίδος (Φθιώτιδος) κατὰ τὴν διεύθυνσιν, ἣν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., διεκόπη δὲ κατόπιν ἐπανελημμένων ἐπιστροφῶν τοῦ φύλλου, σημειουμένης ἐπ' αὐτοῦ τῆς λέξεως «ἄγνωστος». Ἡδὴ ἡ διεύθυνσίς σας ἐτακτοποιήθη καὶ ἀποστέλλομεν φύλλα ἀπὸ 1-1-49, τῶν παλαιότερων ἐξαντληθέντων.

Παν. Ἀρχιμανδρίτην Παῖσιον Καλόφωνον, Παντοκράτορα—Ζακύνθου καὶ αἰδ. **Ἀνδρέαν Παπαδόπουλον** Πάτρας καὶ **Νικόλαον Καλογέρον**, Λάμυρα—Ἄνδρου. Διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν. **Αἰδ.σ. Κωνσ. Παπανίκου**, Κεχροινιά—Βάλτου, **Ἠλιαν Μουζούσην**, Δήμητρα—Γορτυνίας καὶ **Εὐμένιον Λαμπάτην**, Ἰ. Μ. Πρωφ. Ἡλιοῦ—Ρούστικης Ρεθύμνης. Ἐνεγράφητε. **Αἰδ.σ. Γεώργιον Καποδίστριαν**, Ἀγ. Ἀθανάσιον—Κερκύρας οὐδέποτε παρ' οὐδενὸς εἰδοποιήθημεν περὶ τῆς χειροτονίας σας. Ἐνεγράφητε. **Αἰδ. Ἀθαν. Καπενῆν**, Θαρρούνα—Ἀλιβερίου. Οὐδεὶς μᾶς εἰδοποίησεν περὶ τῆς χειροτονίας σας. Ἐνεγράφητε. Ὑπόδειξις σας ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. **Αἰδ. Ἰωάννην Ἀνδριόπουλον**, Ἀμαλιάδα. Ἐνεγράφητε ἀπὸ 1ης Μαρτίου ἐ. ἐ. **Αἰδ. Γεώργ. Σπανόπουλον**, Βαλτοτόπι—Παιονίας. Οὐδεμίαν εἰδοποίησιν εἰχομέν ποτε περὶ τῆς χειροτονίας σας. Ἀποστέλλομεν φύλλα ἀπὸ 1-1-49. **Παν. Ἀρχιμανδρίτην Γερμανὸν Ἀνδριόπουλον**, Ἰ. Μ. Προφήτου Ἡλιοῦ Κορινθίας. Διὰ τὸ περὶ οὗ μᾶς ἐγράψατε βιβλίον ἀπευθυνθήτε εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Κεφαλληνίας. **Αἰδ. Βασίλ. Καλέτην**, Φροσύνη—Παραμυθίας καὶ **Χρῆστον Παπᾶν**, Αὐλότοπον—Παραμυθίας. Μετὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀνακοίνωσιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παραμυθίας περὶ τῆς χειροτονίας σας, σᾶς ἐνεγράψαμεν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Χρηρευσῶν τῶν ἐνοριῶν Βλαχέρνας, Ἀρχαγγέλου, Ἀηδονιάς καὶ Ἐκκλησιάς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἰτήσιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, διὰ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων συμφώνως τῷ νόμῳ. Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Ἰουνίου 1949.

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Ἀ ν δ ρ ε α ς

Ἱ. Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς Διατάξεις τοῦ περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημεριῶν Ἀν. Νόμου ὑπ' ἀριθ. 2200)1940 καὶ τὰς μεταγενεστέρως τροποποιήσεις αὐτοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τῆς ἐνορίας τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους Θιάβης τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προσόντων. Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 17 Μαΐου 1949.

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Π ο λ ὕ κ α ρ ρ ο ς

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Εἰκόνης ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΣ

Τύποις «Φοῖνικος» Λεωνότου 4